

รายงานการวิจัย

การศึกษาผลของการใช้อินโฟกราฟิกกับการเรียนการสอน

วิชาออกแบบสถาปัตยกรรม

Results of using Infographics in Architectural Design classes

มัลลิกา ปูเพ็ชร์ Mallika Poophet

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
งบประมาณเงินรายได้ ประจำปี พ.ศ. 2559

การศึกษาผลของการใช้อินโฟกราฟิกกับการเรียนการสอนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม

นางสาวมลลิกา ปู่เพ็ชร์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นกระบวนการรูปแบบหนึ่งในการที่จะแก้ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการศึกษาและการพัฒนาทางการศึกษา โดยเป็นการวิจัยที่เกิดจากการศึกษาประเด็นต่างๆ โดยอาจารย์ผู้สอนเอง ซึ่งรายวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม สาขาวิชาสถาปัตยกรรม เป็นวิชาที่มีความน่าสนใจในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการเรียน การสอนในรายวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม ร่วมกับการศึกษาผลของการใช้อินโฟกราฟิก ซึ่งปัจจุบันได้เข้ามามีบทบาทในการสื่อความหมายกับผู้รับสารให้เข้าใจง่ายขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานของสถาปนิกที่ต้องนำเสนอผลงานการออกแบบให้เจ้าของโครงการหรือผู้ร่วมงาน เข้าใจในสิ่งที่ออกแบบและสื่อถึง แนวคิดต่างๆ ที่ก่อให้เกิดงานสถาปัตยกรรม

จากการศึกษาผลของการใช้อินโฟกราฟิกกับการเรียนการสอนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม พบร่วมกับ นักศึกษาส่วนใหญ่สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการบรรยายและยกตัวอย่างเรื่องอินโฟกราฟิก นำมาประยุกต์ใช้กับการจัดทำข้อมูลในการออกแบบ รวมถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลต่างๆ ที่มีรายละเอียดค่อนข้างมาก นำมาสรุปให้ความสำคัญ และสามารถตัดแปลงข้อมูลเป็นรูปภาพและสัญลักษณ์ เพื่อสื่อความหมายให้เหมาะสมแทนการคัดลอกข้อความจากอินเตอร์เน็ตหรือหนังสือ อีกทั้งยังเกิดความมั่นใจในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม จึงเป็นการเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนด้วยการใช้อินโฟกราฟิก เป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำข้อมูลการออกแบบ โดยเน้นการสื่อความหมายด้วยรูปภาพและสัญลักษณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจในการนำเสนอผลงานของนักศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: อินโฟกราฟิก, วิชาออกแบบสถาปัตยกรรม

¹ หลักสูตรสาขาวิชาสถาปัตยกรรม สาขาสถาปัตยกรรมและผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลคริวชัย อ.เมือง จ.สงขลา

Results of using Infographics in Architectural Design classes

Mallika Poophet¹

Abstract

This research, Results of using Infographics in Architectural Design Classes, is the study for improving and developing the learning activity of Architectural Design Subject by using infographics technique.

From the research, the infographics technique is helpful for the students to analyze and synthesize all of data, and present the concept and product in architectural design process.

Therefore, the improvement and development of learning activity of Architectural Design Subject improves and develops teaching technique about how to use infographics technique in architectural design process.

Keywords: infographics, architectural design.

¹ Department of Architecture, Faculty of Architecture, Rajamangala University of Technology Srivijaya, Muang, Songkhla

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่ได้อนุมัติทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์เป็นรายได้ประจำปี พ.ศ. 2559 ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยทุกท่านที่ได้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณหลักสูตรสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่ให้โอกาสและสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่บุคลากรทางการศึกษา และผู้สนใจต่อไป

มัลลิกา ปูเพ็ชร์
มิถุนายน 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.4 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.6 วิธีการดำเนินการวิจัย	2
1.7 ระยะเวลาในการทำวิจัย	3
1.8 คำสำคัญของโครงการวิจัย	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน	5
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอินโฟกราฟิก	10
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	20
3.1 หลักการเรียนรู้	20
3.2 ข้อมูลรายวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม	23
3.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	28
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
4.1 ผลการทดสอบก่อนเรียน	40
4.2 ผลการทดสอบหลังเรียน	42
4.3 ผลการวิเคราะห์	43

สารบัญ

หน้า

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย

5.1 สรุปผลและผลงานการออกแบบ	44
5.2 ข้อเสนอแนะ	52
บรรณานุกรม	53
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแบบทดสอบก่อนเรียน	56
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแบบทดสอบหลังเรียน	66
ประวัติผู้วิจัย	77

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรรายวิชา	24
2 แผนการสอนรายวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม 2	25
3 ระดับความเข้าใจในเนื้อหาจากการทดสอบความรู้ก่อนเรียน	40
4 ระดับความเข้าใจในเนื้อหาจากการทดสอบความรู้หลังเรียน	42

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ครอบแนวความคิดของโครงการวิจัย	2
2 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน	9
3 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกที่นำเสนอโดยใช้การมองเห็นข้อมูลเป็นหลัก	13
4 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกที่นำเสนอโดยใช้การเล่าเรื่องเป็นหลัก	14
5 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกที่นำเสนอโดยใช้การมองเห็นข้อมูลและการเล่าเรื่อง	15
6 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกแบบลักษณะการนำเสนอแผนที่	16
7 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกที่นำเสนอสถิติที่มองเห็นได้	17
8 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกที่นำเสนอสถิติที่มองเห็นได้	18
9 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกที่นำเสนอหลักการ	18
10 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกที่นำเสนอหลักการ	19
11 วิธีดำเนินการวิจัย	20
12 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	29
13 ตัวอย่างข้อมูลที่เกิดจากพฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ต่างๆ ในห้องรับแขก	32
14 ตัวอย่างข้อมูลที่เกิดจากพฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ต่างๆ ในห้องรับประทานอาหาร	33
15 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “เรื่องกล้วย...กล้วย”	34
16 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “แอปฯ เคชั่นและการใช้งาน”	35
17 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “การใช้ Social Media ของคนไทย”	35
18 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “The way we feel”	35
19 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “Infographic of Infographics”	36
20 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “9 อาหารมีประโยชน์”	36
21 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “Top 7 Popular bank in Thailand”	36
22 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “สุขภาพที่แข็งแรง”	37
23 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “How to catching ball”	37
24 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “หลังออกกำลังกายไม่ควรทานและทานอะไร”	37
25 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “วิธีเอาตัวรอด Zombie”	38
26 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “สถาปัตย อุปกรณ์ที่ต้องเตรียมสำหรับปี 1”	38
27 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “วัยคึคคุณ.org”	38

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
28 กราฟแสดงระดับความเข้าใจในเนื้อหาจากการทดสอบความรู้ก่อนเรียน	41
29 กราฟแสดงระดับความเข้าใจในเนื้อหาจากการทดสอบความรู้หลังเรียน	42
30 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย	43
31 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยหลังการทดสอบหลังเรียน	44
32 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์ผู้ใช้โครงการ	45
33 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์แนวความคิดในการออกแบบโครงการ	46
34 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ	46
35 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ	47
36 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์พุติกรรมของผู้ใช้โครงการ	47
37 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์พุติกรรมของผู้ใช้โครงการ	48
38 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ	49
39 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์พุติกรรมของผู้ใช้โครงการ	50
40 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์พุติกรรมของผู้ใช้โครงการ	51

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลครึ่งชัย ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์คือ “มหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสู่สากลที่มีคุณธรรมและจริยธรรม” โดยจากแผนกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลครึ่งชัย พ.ศ.2555-2559 ประเด็นยุทธศาสตร์ 1 การพัฒนาการศึกษาบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และมุ่งสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรม สู่ระดับสากล ในกลยุทธ์ 5: สร้างความพร้อมและพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียนการสอน มาตรการ 5 ส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งจากการติดตามการตั้งกล่าว การจัดทำวิจัยในชั้นเรียน จึงมีความสำคัญในการศึกษาประเด็นต่างๆ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สำหรับการสร้างผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ ที่มีความรู้ความสามารถและมีทักษะทางวิชาชีพ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นกระบวนการกรูปแบบหนึ่งในการที่จะแก้ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการศึกษาและการพัฒนาทางการศึกษา อันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้เรียน และสภาพแวดล้อมต่างๆ ในห้องเรียน โดยเป็นการวิจัยที่เกิดจากการศึกษาประเด็นต่างๆ โดยอาจารย์ผู้สอนเอง ซึ่งมีนักวิชาการศึกษาหลายท่านเชื่อว่า อาจารย์เป็นผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ทั้งเห็นปัญหาและทราบปัญหาต่างๆ ในชั้นเรียนมากที่สุด และอาจารย์ก็เป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหาของตนเองได้ตรงจุดมากที่สุด การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็วนำผลไปใช้ทันที และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียน จึงสามารถช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และนำมาใช้ในการพัฒนา รวมถึงการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและผู้สอน และนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม สาขาวิชาสถาปัตยกรรม จึงมีความสนใจทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม โดยการศึกษาผลของการใช้อินโฟกราฟิก ซึ่งปัจจุบันได้เข้ามามีบทบาทในการสื่อความหมายกับผู้รับสารให้เข้าใจง่ายขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานของสถาปนิกที่ต้องนำเสนอผลงานการออกแบบให้เจ้าของโครงการหรือผู้ร่วมงาน เข้าใจในสิ่งที่ออกแบบ และสื่อถึงแนวคิดต่างๆ ที่ก่อให้เกิดงานสถาปัตยกรรม อีกทั้งจากการศึกษาดังกล่าวยังสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพ ต่อไป

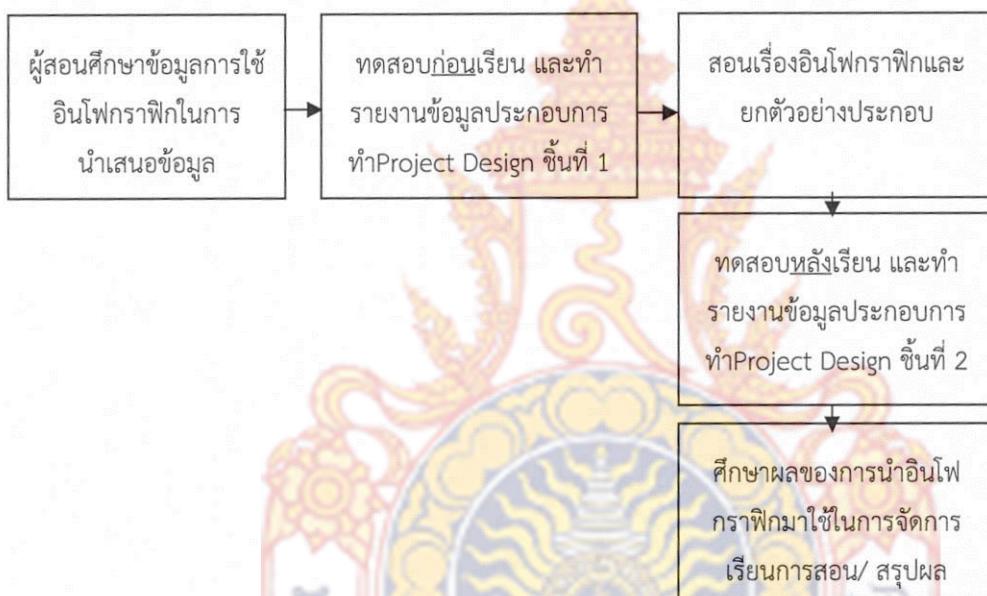
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการนำอินโฟกราฟิกมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม หลักสูตรสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการใช้อินโฟกราฟิกในกระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และลงทะเบียนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม หลักสูตรสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

1.4 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย (ผู้วิจัย, 2558)

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยการใช้อินโฟกราฟิก ในรายวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม หลักสูตรวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

1.6 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.6.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น

1.6.1.1 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ แนวคิดและวิธีการทำอินโฟกราฟิก

1.6.1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยใช้วิธีการสังเกตุ การสัมภาษณ์ การสอบถามความคิดเห็น และผลการทดสอบของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน

1.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์การทำรายงานข้อมูลประกอบการทำ Project Design ของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน ภายใต้กรอบการการศึกษาผลของการใช้อินโฟกราฟิกกับการเรียนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม

1.6.3 การสังเคราะห์ข้อมูล

เป็นการสังเคราะห์การทำรายงานข้อมูลประกอบการทำProject Design ของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อสรุป และเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม

1.7 ระยะเวลาในการทำวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย	เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6	เดือนที่ 7	เดือนที่ 8	เดือนที่ 9	เดือนที่ 10	เดือนที่ 11	เดือนที่ 12
การเก็บรวบรวม ข้อมูลทุติยภูมิ												
การเก็บรวบรวม ข้อมูลปฐมภูมิ												
การวิเคราะห์ข้อมูล												
การสังเคราะห์ข้อมูล												
การสรุปผลการวิจัย												

1.8 คำสำคัญของโครงการวิจัย

อินโฟกราฟิก , วิชาออกแบบสถาปัตยกรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องผลของการใช้อินโฟกราฟิกกับการเรียนการสอนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรมผู้จัดได้นำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนดังนี้

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

2.1.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน เป็นคำว่างๆ ที่หมายถึง วิธีการได้ก็ตามที่ผู้สอนนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ไม่ใช่แค่การบอกให้ด้วย และนำไปท่องเพื่อสอบเท่านั้น แต่การจัดการเรียนการสอนมีความหมายที่ลึกซึ้งกว่านั้น ในที่นี้จึงได้รวบรวมความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

การจัดการเรียนการสอน คือ สถานการณ์อย่างหนึ่ง ที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์นั้นก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ และผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้ (สมน ออมริวัฒน์, 2533: 460)

การจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่มีระบบระเบียบครอบคลุมการดำเนินงานดังต่อไปนี้ การวางแผนการจัดการเรียนการสอนจะมีกระบวนการที่สำคัญคือ การจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่มีระบบระเบียบครอบคลุมการดำเนินงานดังต่อไปนี้ การวางแผนการจัดการเรียนการสอนจะมีกระบวนการที่สำคัญคือ

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลหนึ่งได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความพากสุก ในเชิงมุ่งต่างๆ 4 ด้าน (Hough & Duncan, 1970: 144) คือ

ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของ การศึกษาความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหาได้เหมาะสมสมสอดคล้องกับท้องถิ่น

ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอน และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้

ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้

ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

การจัดการเรียนการสอน คือ การอบรมสั่งสอนผู้เรียนในสถาบันการศึกษา
(Good, 1975: 588)

การจัดการเรียนการสอน คือ กระบวนการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน ซึ่งต้อง¹
อาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (Hills, 1982: 266)

การจัดการเรียนการสอน คือ พฤติกรรมของบุคคลหนึ่งที่พยายามช่วยให้
บุคคลอื่นได้เกิดการพัฒนาตนในทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพ (Moore, 1992: 4)

การจัดการเรียนการสอน คือ การจัดสถานการณ์ สภาพการณ์หรือกิจกรรม²
การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์อันก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่าย ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความเจริญ³
ลงตัวและพัฒนาการทั้งทางกายและทางสมอง อารมณ์และสังคม

การจัดการเรียนการสอน คือ การอบรมผู้เรียนโดยการจัดกิจกรรม อุปกรณ์
และการแนะนำให้กับผู้เรียน

การจัดการเรียนการสอน คือ การจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน

การจัดการเรียนการสอน คือ การช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และ
ความสามารถในการนำความรู้นั้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การจัดการเรียนการสอน คือ การจัดกิจกรรมต่างๆให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม

การจัดการเรียนการสอน คือ การแนะนำแนวทางให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วย⁴
ตนเอง

การจัดการเรียนการสอน คือ การจัดสรรประสบการณ์ที่เลือกสรรแล้วเป็น⁵
อย่างดีให้กับผู้เรียน

จากความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนมีความหมายครอบคลุมทั้งด้านวิธีการ กระบวนการและตัวบุคคล ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของผู้สอน หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยอาศัยความรู้ความสามารถของผู้สอนทั้งด้านวิชาการ ทักษะ และเทคนิคการจัดการเรียนการสอน

2.1.2 องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1.2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ คือ คุณลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ผู้สอนต้องการให้เกิดขึ้น หลังจากที่ได้ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว โดยสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) จุดประสงค์ทั่วไป เป็นจุดประสงค์ที่มีความหมายกว้างไม่เฉพาะเจาะจง
ได้แก่ จุดประสงค์การเขียนหลักสูตร จุดประสงค์ของแผนการศึกษาชาติ ซึ่งมีคำที่เรียกแตกต่างกัน⁶
ออกไป เช่น จุดมุ่งหมาย ความมุ่งหมาย จุดหมาย วัตถุประสงค์ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2) จุดประสงค์เฉพาะ หรือ จุดประสงค์เชิงพุทธิกรรม เป็นจุดประสงค์ที่มีความหมายเฉพาะเจาะจง และเกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาโดยตรง บ่งบอกถึงการกระทำของผู้เรียน หลังจากที่ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วอย่างชัดเจน

การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้จึงควรกำหนดเป็นวัตถุประสงค์เชิงพุทธิกรรมเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นให้นักเรียนได้พัฒนาทั้งด้านความรู้ (K-Knowledge) ทักษะกระบวนการ ทั้งกระบวนการคิดและการปฏิบัติ (P-Process) และทัศนคติ ความสนใจ รวมถึงลักษณะนิสัย (A-Attitude) โดยสามารถแบ่งจุดประสงค์การเรียนรู้ออกตามลักษณะการเรียนรู้ได้ 3 ด้าน ดังนี้

พุทธพิสัย

เป็นจุดประสงค์ที่เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ การใช้ความคิด หรือกล่าวโดยสรุปว่า เป็นการเรียนรู้ทางสติปัญญา ระดับการเรียนรู้ด้านพุทธพิสัยสามารถแบ่งได้เป็น 6 ขั้น เรียงลำดับตามการเกิดพุทธิกรรมจากขั้นต่ำถึงขั้นสูงสุด โดยการเรียนรู้ในลำดับขั้นสูงขึ้นไปต้องอาศัยการเรียนรู้ในลำดับที่ต่ำกว่าเป็นพื้นฐานเสมอ ดังนี้

1) ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการจำเนื้อหา ความรู้ และระลึกได้เมื่อต้องการนำมาใช้ มักเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับวิธีการ และความรู้เกี่ยวกับหลักการ

2) ความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง ความสามารถในการจับใจความสำคัญ และแสดงออกมาในรูปของการแปลความ ตีความ คาดคะเน ขยายความ หรืออื่น ๆ ได้

3) การนำไปใช้ (Application) หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ และประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้

4) การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง ความสามารถในการคิด หรือแยกแยะเรื่องราวสิ่งต่างๆ ออกเป็นองค์ประกอบย่อยๆ ที่สำคัญได้ ตลอดจนมองเห็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันขององค์ประกอบย่อยๆ นั้น

5) การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง ความสามารถในการนำองค์ประกอบย่อยๆ เข้ามาร่วมกัน เพื่อให้เป็นภาพที่สมบูรณ์ และเกิดความเข้าใจในสิ่งเหล่านั้น

6) การประเมิน (Evaluation) หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเองหรือผู้อื่นกำหนดขึ้นก็ได้

ทักษะพิสัย

เป็นจุดประสงค์ที่เกี่ยวกับการกระทำอย่างมีทักษะในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ หรือกล่าวโดยสรุปว่า เป็นการเรียนรู้ทางด้านการปฏิบัติ ระดับการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยสามารถแบ่งได้เป็น 7 ขั้น เรียงลำดับตามการเกิดพุทธิกรรมจากขั้นต่ำถึงขั้นสูงสุด ดังนี้

1) การรับรู้ (Perception) คือ การที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม

2) การเตรียมพร้อมปฏิบัติ (Set) คือ การมีปฏิกริยาต่อตัวบุคคล

3) การตอบสนองตามที่มีค่านำ (Guided Response) คือ การเลียนแบบเป็นการทำตามตัวอย่างที่ให้ หรือดูของจริง

4) ปฏิบัติได้ (Mechanism) คือ การทำตามคำบอก เป็นการทำตามคำสั่งโดยไม่มีตัวอย่างให้ดู

5) การตอบสนองที่ซับซ้อน (Complex Overt Response) คือ การทำอย่างถูกต้องและเหมาะสม เป็นการทำโดยอาศัยความรู้ที่เคยทำมาก่อนแล้วเพิ่มเติม

6) การดัดแปลงให้เหมาะสม (Adaptation) คือ การทำได้ถูกต้อง คลายรูปแบบ เป็นการทำเรื่องที่คล้ายกันและแยกແยกระูปแบบได้

7) การริเริ่ม (Origination) คือ การสร้างสรรค์ที่เกิดจากความรู้ ความชำนาญ และเสรีจิตใจในเวลาอันรวดเร็ว

จิตพิสัย

เป็นจุดประสงค์ที่เกี่ยวกับความสนใจ หัวศูนย์ ความชอบซึ่งคุณค่า การปรับตัว หรือกล่าวโดยสรุปว่า เป็นการเรียนรู้ทางด้านความรู้สึก ระดับการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย สามารถแบ่งได้เป็น 5 ขั้น เรียงลำดับตามการเกิดพฤติกรรมจากขั้นต่ำถึงขั้นสูงสุด ดังนี้

1) การรับรู้สิ่งเร้า (Receiving Phenomena) คือ การที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม

2) การตอบสนอง (responding to Phenomena) คือ การมีปฏิกริยาต่อตัวบุคคลที่รับเข้ามาด้วยความเต็มใจ

3) การสร้างค่านิยม (Valuing) คือ การมีปฏิกริยาต่อตัวบุคคล ภายหลังจากที่ได้รับรู้สิ่งแวดล้อม สังเกตได้จากพฤติกรรมที่ยอมรับค่านิยมใดค่านิยมหนึ่ง

4) การจัดระบบค่านิยม (Organization) คือ การคิดพิจารณาและรวมค่านิยมให้เป็นระบบค่านิยม

5) การแสดงลักษณะตามค่านิยม (Internalizing values) คือ ความประพฤติ คุณสมบัติ หรือคุณลักษณะของแต่ละบุคคลที่เป็นผลของการเรียนรู้สึก

2.1.2.2 สาระการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ที่ผู้สอนถ่ายทอดให้ผู้เรียน สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนี้

องค์ความรู้ (Knowledge) หมายถึง สาระความรู้ต่างๆ ที่กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ด้าน “พุทธพิสัย”

ทักษะ/กระบวนการ (process/skill) หมายถึง ทักษะที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ เป็นทักษะที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ฝึก สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ด้าน “ทักษะพิสัย”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ (attribute) หมายถึง คุณลักษณะ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน รวมถึงเจตคติ อารมณ์ความรู้สึก การเห็นประโยชน์ และคุณค่าของเรื่องที่เรียน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ด้าน “จิตพิสัย”

นอกจากนี้ ในหนึ่งสาระการเรียนรู้ ยังประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ข้อเท็จจริง (Fact) คือ ความรู้ที่ได้จากการสังเกตโดยตรง และเป็นความจริงเสมอ

2) มโนทัศน์ (Concept) คือ การนำความจริงที่มีความเกี่ยวข้องกันมาพสมพานกัน เกิดเป็นแบบใหม่ เรียกว่า ความคิดรวบยอด

3) หลักการ (Principle) คือ ความจริงที่ใช้อ้างอิงได้ เกิดจากการนำมโนคติหลายอันที่มีความเกี่ยวข้องกันมาพสมพาน กัน เกิดเป็นรูปแบบใหม่

4) กฎ (Law) คือ ความรู้ที่มีลักษณะเป็นข้อความ ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุกับผล

5) ทฤษฎี (Theory) คือ ความรู้ที่มีลักษณะเป็นข้อความ ใช้อธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติต่างๆ ตามหลักเหตุผล

2.1.2.3 การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ คือ การจัดการให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับเนื้อหา ความสามารถของผู้เรียน และบริบทของแหล่งที่จัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1) กิจกรรมการเรียนรู้ คือ กิจกรรมการเรียนการสอน รูปแบบการเรียนการสอน วิธีสอน หรือเทคนิคการสอน

2) สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ คือ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ

2.1.2.4 การประเมินการเรียนรู้

การประเมินการเรียนรู้เป็นการประเมินประสิทธิผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ซึ่งมีหัวข้อในการประเมิน ดังนี้

1) ผลการเรียนด้านวิชาการ คือ ความรู้ ความเข้าใจสาระ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ด้าน “พุทธพิสัย”

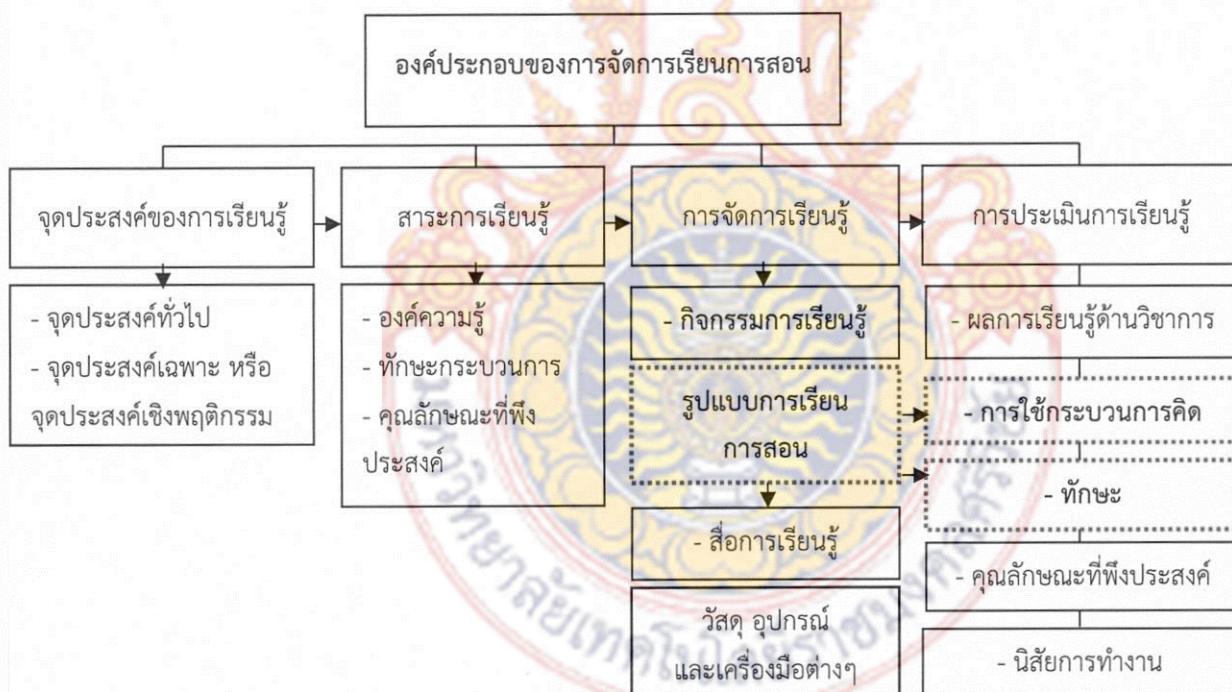
2) การใช้กระบวนการคิด คือ การใช้กระบวนการแก้ปัญหา สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ด้าน “พุทธพิสัย”

3) ทักษะ เช่น ทักษะการนำเสนอ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการจัดระบบและวิเคราะห์ข้อมูล ทักษะการเขียน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ด้าน “ทักษะพิสัย”

4) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น การพัฒนาเจตคติต่อการเรียน การรักเรียน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความเป็นพลเมืองดี สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ด้าน “จิตพิสัย”

5) นิสัยการทำงาน เช่น ทำงานเสร็จตรงเวลา ความรับผิดชอบ ความอดทนเพื่อให้ได้งานมีคุณภาพ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ด้าน “จิตพิสัย”

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนพบว่า การจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการประเมินการเรียนรู้ โดยจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นกรอบแนวคิดที่กำหนดสาระการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ ส่วนการประเมินการเรียนรู้เป็นการศึกษาประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนตามจุดประสงค์การเรียนรู้นั้น โดยสามารถสรุปความสัมพันธ์ของการจัดการเรียนการสอนได้ดังนี้

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน (ผู้วิจัย, 2558)

จากภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน หัวข้อที่เน้นเส้นประคือ กิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยรูปแบบการเรียนการสอน เป็นประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการใช้อินโฟกราฟิก และยกกรณีศึกษาในรายวิชาออกแบบ

สถาปัตยกรรม ซึ่งเป็นวิชาที่มีการนำเสนอทั้งแนวคิดและวิธีการเพื่อให้เกิดรูปแบบงานสถาปัตยกรรมที่ตอบสนองกับความต้องการของพุทธิกรรมมนุษย์ และเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ทางด้านการใช้กระบวนการคิดและทักษะของนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติในรายวิชา ซึ่งจะกล่าวในบทต่อไป

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอินโฟกราฟิก

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอินโฟกราฟิก ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลด้วยรูปภาพ ซึ่งมีผลกระทบต่อความเข้าใจข้อมูลต่างๆ รวมถึงแนวคิดและวิธีการสร้างสรรค์งานด้วยอินโฟกราฟิก โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 ประโยชน์ของรูปภาพในการเรียนการสอน

นิพนธ์ สุขปรีดี (2522) กล่าวถึงประโยชน์ของรูปภาพในการเรียนการสอนดังนี้

1) รูปภาพจำลองเจ้าความเป็นจริงมาให้เราศึกษารายละเอียดได้ และใช้เวลาในการศึกษาอยู่นานเท่าไหร่ก็ได้

2) รูปภาพอาจจะได้รับการดัดแปลงบางอย่าง เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการเรียน เช่น ถ้าต้องการให้ส่วนประกอบภายในเครื่องจักรกลก็ต้องใช้รูปของเครื่องจักรกล แต่ในลักษณะที่ผ่านไปให้เห็นส่วนประกอบข้างในด้วย

3) รูปภาพนำเอาสิ่งที่ผู้เรียนไม่เคยพบหรือที่อยู่ห่างไกลเกี่ยวกับดินแดน ประชารัฐและสิ่งต่างๆเข้ามาสู่ห้องเรียนได้ เช่น การเรียนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์หรือภูมิศาสตร์ ต่างประเทศ

4) รูปภาพทำให้เข้าใจในสิ่งที่อ่านสมบูรณ์ขึ้น เช่น อ่านเกี่ยวกับเรื่องอิเหนา และกล่าวถึงการแต่งตัวของตัวพระตัววนางซึ่งมีลักษณะของการแต่งกายแบบตัวละคร ดังนั้นการแต่งกายของตัวพระและตัวนางจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

5) รูปภาพเป็นแหล่งสำหรับค้นคว้าหาความรู้ เช่น ภาพเกี่ยวกับการแต่งกาย ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆของคนในสมัยโบราณ

6) รูปภาพช่วยในการทำงาน เมื่อเราศึกษาค้นคว้าแล้วหากต้องการมีรายงานประกอบ รายงานนั้นก็จะมีคุณค่ามากขึ้นเมื่อมีภาพประกอบด้วย

7) รูปภาพช่วยเป็นจุดร่วมความสนใจของผู้เรียน คือ เมื่อใช้ภาพประกอบ การสอนแล้วจะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนการสอน มีความเข้าใจที่เรียน และเข้าใจตรงกัน

8) เพื่อแก้ไขรอยประทับที่ผิดมาแต่ดังเดิมเพื่อให้ถูกต้อง

9) รูปภาพช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และส่งเสริมการอภิปรายร่วมกัน ในการดูรูปภาพผู้เรียนอาจเห็นรายละเอียดเหมือนกันหรือต่างกัน แล้วนำสิ่งที่เห็นมาถกเถียงกัน

- 10) รูปภาพช่วยในการสรุปบทเรียนหรือหน่วยการเรียน เช่น เมื่อเรียนจบแล้วต้องการจะสรุปเรื่องราวก็ใช้รูปภาพซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาแสดง
- 11) รูปภาพสามารถเร้าอารมณ์หรือเปลี่ยนทัศนคติของผู้เรียนได้ เช่นภาพไฟไหม้อาหารผู้คนบนข้าวของหนึ่งกันลอกม่าน
- 12) รูปภาพเปิดโอกาสให้คนดูใช้ช้าอยู่เรื่อยๆ

บุศรากรณ์ สมบูรณ์ (2544) ได้อธิบายเรื่องประโยชน์ของรูปภาพในการเรียนการสอนดังนี้

รูปภาพเป็นสื่อการเรียนการสอนที่หาได้ง่าย ประยุกต์ค่าใช้จ่าย สะดวกและรวดเร็วในการนำมาใช้อาจพบรได้จาก หนังสือ เอกสาร หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ภาพปฏิทิน ภาพโปสเตอร์ เป็นต้น ซึ่งผู้สอนควรได้สะสม และรวบรวมรูปภาพต่าง ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสม และนำมาใช้ในการเรียนการสอน หรืออาจจะอาศัยความร่วมมือจากผู้เรียน เจ้าหน้าที่ห้องสมุด บริษัท ห้างร้าน หรือหน่วยงานเอกชน หรือหน่วยงานรัฐบาลที่มีรูปภาพ ตรงกับความต้องการของผู้สอน โดยนำมาจัดไว้เป็นหมวดหมู่ และเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดี เมื่อถึงเวลาต้องการจะได้นำมาใช้ได้ทันที

รูปภาพที่กล่าวนี้อาจเป็นภาพเขียน ภาพวาด ภาพถ่ายหรือภาพพิมพ์ก็ได้ จัดเป็นสื่อการเรียนการสอน ที่สามารถรับรู้หรือเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งเรียกว่า ทัศนวัสดุ สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้ นอกจากนี้ยังสามารถนำรูปภาพ มาใช้ในการจัดป้ายนิเทศ เพื่อเร้าความสนใจของผู้เรียน นำเข้าสู่บทเรียน และนำมาใช้ในการจัดนิทรรศการได้ รูปภาพช่วยให้เข้าใจได้ดีกว่าการอธิบายเพียงอย่างเดียว สุภาษิตจึงยังกล่าวว่า ภาพเพียงภาพเดียว ดีกว่าคำพูดพันคำ ตามประวัติการสื่อความหมายของมนุษย์ พบว่ามนุษย์ใช้รูปภาพในการติดต่อ ระหว่างกันแทนการใช้ภาษา พูดและการเขียนมาก่อน

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า รูปภาพเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งการใช้รูปภาพในการสอนอาจมาจากผู้เรียนเป็นคนสร้างสรรค์ขึ้นตามความเข้าใจ หรือเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอนจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น วารสาร หนังสือพิมพ์ อินเตอร์เน็ต หรือการถ่ายภาพ เป็นต้น

2.2.2 ความหมายของอินโฟกราฟิก (Infographic)

นัจัค มีอุสาห์ (2556) ได้สรุปความหมายของอินโฟกราฟิก หมายถึง การนำข้อมูล (Information) ข้อมูล (Data) หรือความรู้ (Knowledge) สรุปเป็นสารสนเทศในลักษณะข้อความภาพ (Visual image) โดยอธิบายให้เกิดความเข้าใจบนภาพอินโฟกราฟิกที่ออกแบบเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว ซึ่งใช้สัญลักษณ์ (Symbol) เสน่ กล่อง ลูกศร ในกราฟิกที่ชับช้อนให้เข้าใจง่ายใช้เวลาตรวจสอบและชัดเจนในภาพเดียว โดยไม่จำเป็นต้องขยายความเพิ่มเติมและต้องเสนอเรื่องราวที่เป็นข้อเท็จจริงเท่านั้น

จรรักษ์ เทศนา (2557) Infographic ย่อมาจาก Information Graphic คือ การนำข้อมูลหรือความรู้มาสรุปเป็นสารสนเทศ ในลักษณะของข้อมูลและกราฟิกที่อาจเป็นลายเส้น สัญลักษณ์ กราฟ แผนภูมิ ไดอะแกรม แผนที่ ฯลฯ ที่ออกแบบเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว ดูแล้วเข้าใจง่ายในเวลารวดเร็วและชัดเจน สามารถสื่อให้ผู้ชมเข้าใจความหมายของข้อมูลทั้งหมดได้โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้นำเสนอมากช่วยขยายความเข้าใจอีก

อาทิรา พนาราม (2555) Infographic หรือ Information Graphic หากแปลตรงตัวก็คือ ภาพหรือกราฟิกซึ่งบ่งชี้ถึงข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นสถิติ ความรู้ ตัวเลข ฯลฯ เรียกว่าเป็นการย่นย่อข้อมูลเพื่อให้ประมวลผลได้ง่ายเพียงแค่กดตามอง ซึ่งหมายความว่า ผู้คนในยุคใหม่ที่ต้องการเข้าถึงข้อมูลซับซ้อนมหาศาลในเวลาอันจำกัด ด้วยเหตุนี้ “อินโฟกราฟิก” จึงเป็นเหมือนผู้เข้ามาจัดการกับ “ข้อมูล-ตัวเลข-ตัวอักษร” ที่มากมายให้กลายเป็นภาพที่สวยงาม

2.2.3 องค์ประกอบของอินโฟกราฟิก

SpyreStudios (2012) อ้างจาก พัชรา วนิชวงศ์ (2558) ได้จำแนก 3 องค์ประกอบสำคัญ ซึ่งเป็นหัวใจของอินโฟกราฟิกไว้ดังนี้

1) สิ่งที่มองเห็น (Visual) โดยในส่วนนี้ประกอบไปด้วยภาพที่มองเห็น ซึ่ง McCandless (2010) กล่าวไว้ว่า อินโฟกราฟิกมีประสิทธิภาพเนื่องจากองค์ประกอบหลักทางด้านการมองเห็นเพรำนุญาติรับข้อมูลป้อนเข้าจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ การมองเห็น การได้ฟัง การได้กลิ่น และการได้ลิ้มรส แต่จะสามารถรับข้อมูลได้อย่างมีความหมายมากที่สุดจากการมองเห็นในสัมผัสทั้งหมด

2) เนื้อหา (Content) โดยในส่วนนี้ประกอบไปด้วยสถิติและข้อเท็จจริง ต่างๆ ที่ผ่านการประมวลผลและนำมาใช้ประกอบภาพเพื่ออธิบายและสร้างความเข้าใจในภาพที่นำเสนอ โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า เนื้อหาตรงนี้คือส่วนของข้อความที่ใช้ประกอบและ/หรือบรรยายภาพนั้นเอง

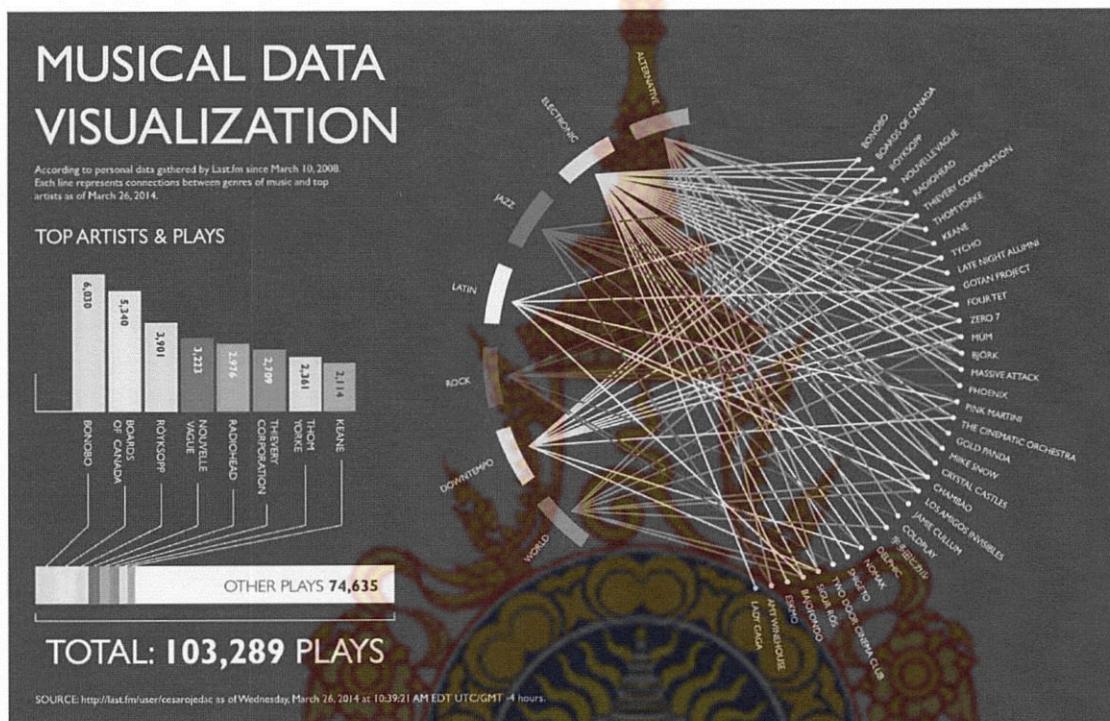
3) ความรู้ (Knowledge) โดยในส่วนนี้ประกอบไปด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงข้อมูลที่เป็นเนื้อหาในการนำเสนอภาพ และจัดเป็นส่วนสำคัญที่สุด เพราะการใส่เนื้อหาและภาพต่างๆ นั้น ต่างทำไปเพื่อกระตุนการคิดวิเคราะห์และชี้นำไปสู่สาระสำคัญและองค์ความรู้ที่ต้องการ ซึ่งอาจปรากฏอยู่ในอินโฟกราฟิกนั้นทั้งหมดก็ได้ แต่เกิดจากการคิดวิเคราะห์และคิดต่อยอดจนตกผลึกออกมาเป็นความรู้ตรงนี้ก็คือ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการดูภาพ อ่านข้อความ และนำไปสู่การวิเคราะห์จนได้องค์ความรู้อกมานั้นเอง

2.2.4 ประเภทของอินโฟกราฟิก

2.2.4.1 แบ่งตามประเภทของวิธีการนำเสนอ

อินโฟกราฟิกสามารถแบ่งออกได้ตามวิธีการใช้และลักษณะข้อมูลที่นำเสนอ โดยหากแบ่งประเภทตามวิธีการใช้นั้น Edwards (2012) จ้างจาก พัชรา วนิชวงศ์ (2558) ได้ นำเสนอวิธีการใช้อินโฟกราฟิกไว้ 3 ประเภทดังนี้

1) อินโฟกราฟิกที่นำเสนอโดยใช้การมองเห็นข้อมูลเป็นหลัก ผ่าน การนำเสนอข้อมูล (Data Visualization) หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นการนำเสนอโดยจัดวางข้อมูลเป็นภาพให้ดูง่ายยิ่งขึ้น ซึ่ง Friedman (2008) กล่าวไว้ว่า วัตถุประสงค์หลักของการนำเสนอข้อมูล คือ การสื่อสารข้อมูลอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพผ่านภาพ

ภาพที่ 3 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกที่นำเสนอโดยใช้การมองเห็นข้อมูลเป็นหลัก

ที่มา: César Augusto Ojeda Marin, 2014 (<http://visual.ly/musical-data-visualization>)

2) อินโฟกราฟิกที่นำเสนอโดยใช้การเล่าเรื่องเป็นหลัก ผ่าน กระบวนการสื่อสารแบบเล่าเรื่อง ซึ่งมีลักษณะกระบวนการนำเสนออย่างเป็นขั้นตอนผ่านข้อมูลที่เป็น ลำดับ มีเรื่องราวที่ต่อเนื่องกัน มีความน่าสนใจและสามารถสื่อสารกับผู้อ่านได้ง่าย

ภาพที่ 4 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกที่นำเสนอโดยใช้การเล่าเรื่องเป็นหลัก

ที่มา: Elif Ergur, 2016 (<http://infographics.idlelist.com/green-deserts-a-true-story/>)

3) อินโฟกราฟิกที่นำเสนอโดยใช้วิธีการทั้ง 2 แบบที่กล่าวมา คือ มีการจัดลำดับข้อมูลด้วยภาพ และมีการนำเสนอเรื่องราวอย่างเป็นลำดับขั้นตอน เป็นวิธีการที่สามารถอธิบายข้อมูลได้ครบถ้วนและเข้าใจมากที่สุด

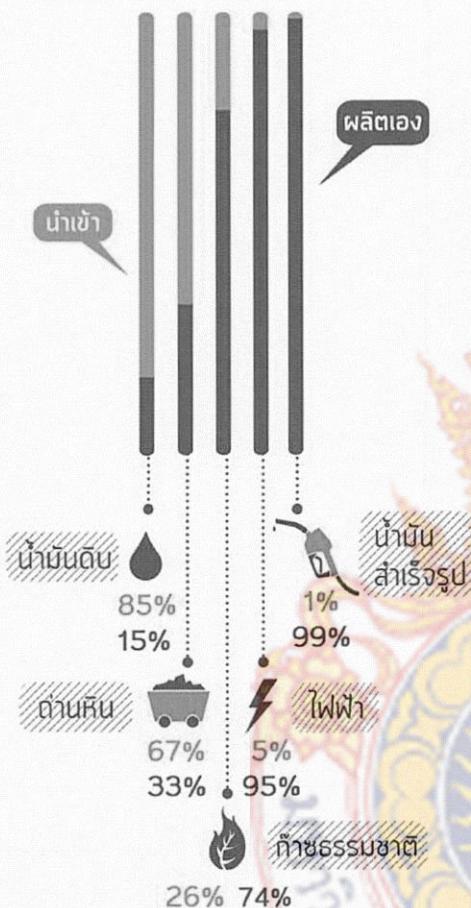

ชดพลังงาน พลາณพลังเงิน

สถานการณ์พลังงานของประเทศไทยที่คุณอาจไม่รู้

การนำเข้าพลังงานของไทย

ประเทศไทยนำเข้าพลังงาน **60%**
ของการใช้พลังงานทั้งหมด

เงินที่สูญไปกับ
การนำเข้าพลังงาน = **1,125**
พันล้านบาท

Source: กระทรวงพลังงาน 2554 | สำนักงานสถิติ 2554

พลังงานที่เราใช้?

ภาคครัวเรือน/เดือน

พลังงานจากปีตอเรียม
เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา
คือ ไฟฟ้า และ ด้านใน/ฟัน

แบ่งเป็น

น้ำมันเบนซิน

น้ำมันดีเซล

แก๊สโซหอล์ แก๊สหุงต้ม

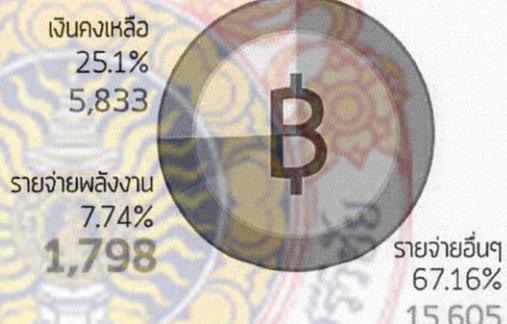
NGV ไบโอดีเซล

1.7% 0.8%

ค่าใช้จ่ายพลังงาน

ภาคครัวเรือน/เดือน

รายได้เฉลี่ย **23,236** บาท

เรารับเปลืองพลังงาน
กันพอหรือยัง?

Infographic
MOVE

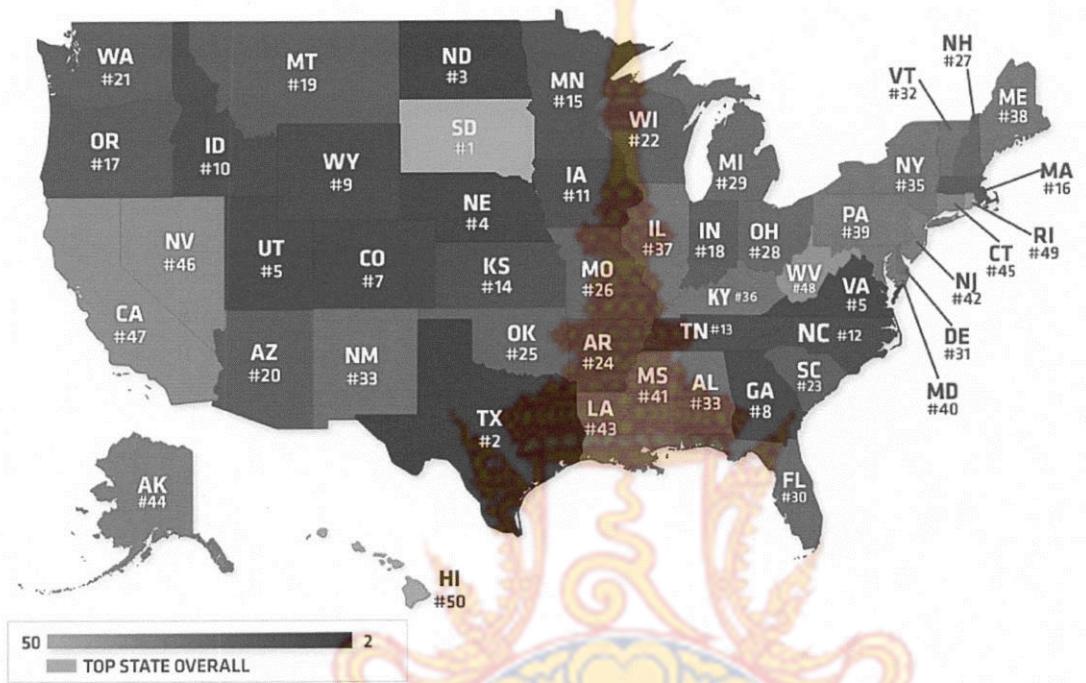
ภาพที่ 5 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกที่นำเสนอโดยใช้การมองเห็นข้อมูลและการเล่าเรื่อง
ที่มา: InfographicMOVE, 2554 (<http://www.creativemove.com/infographic/thailand-energy-report/>)

2.2.4.2 แบ่งตามลักษณะการนำเสนอประเด็นหรือข้อมูล

เป็นการแบ่งตามลักษณะรูปแบบการนำเสนอข้อมูลในวงกว้าง แบ่งออกเป็น 3 ประเภทตาม Finke และ Manger (2012) อ้างจาก พัชรา วนิชวงศ์ (2558) ที่ระบุไว้ดังนี้

- 1) อินโฟกราฟิกที่อยู่ในลักษณะการนำเสนอแผนที่ (Maps)

AMERICA'S TOP STATES FOR BUSINESS 2013: OVERALL RANKING

OVERALL RANKING IS BASED ON METRICS FOR THESE CATEGORIES: COST OF DOING BUSINESS, ECONOMY, INFRASTRUCTURE & TRANSPORTATION, WORKFORCE, QUALITY OF LIFE, TECHNOLOGY & INNOVATION, BUSINESS FRIENDLINESS, EDUCATION, COST OF LIVING AND ACCESS TO CAPITAL.

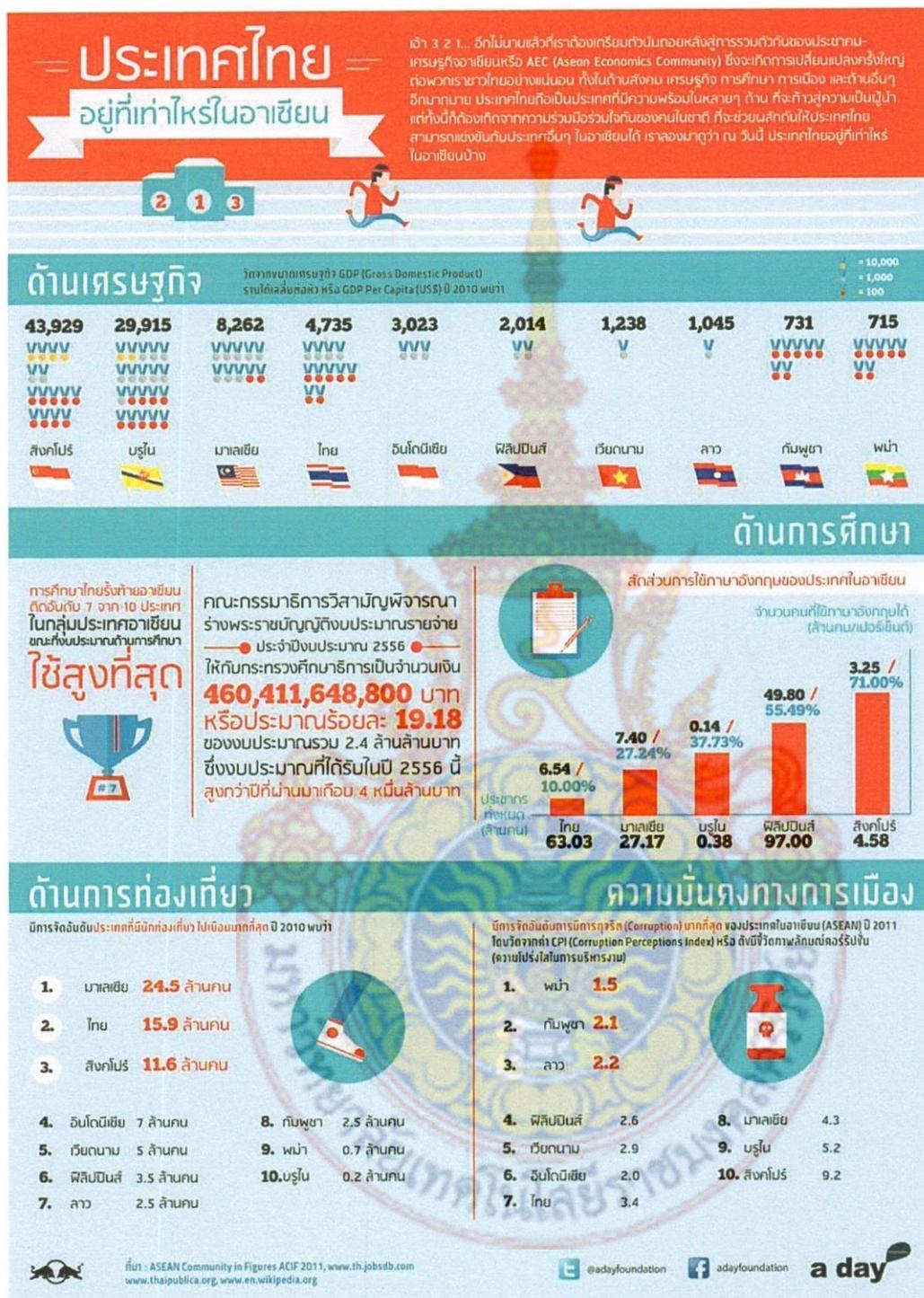
CNBC

ภาพที่ 6 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกแบบลักษณะการนำเสนอแผนที่

ที่มา: Consumer News and Business Channel, 2013

(<http://www.cnbc.com/id/100874459>)

2) อินโฟกราฟิกที่อยู่ในลักษณะการนำเสนอสถิติที่มองเห็นได้
(Visual Statistics)

ภาพที่ 7 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกที่นำเสนอสิ่งที่มองเห็นได้

ที่มา: InfographicMOVE, 2555 (<http://www.creativemove.com/infographic/a-day-foundation-infographic-008/>)

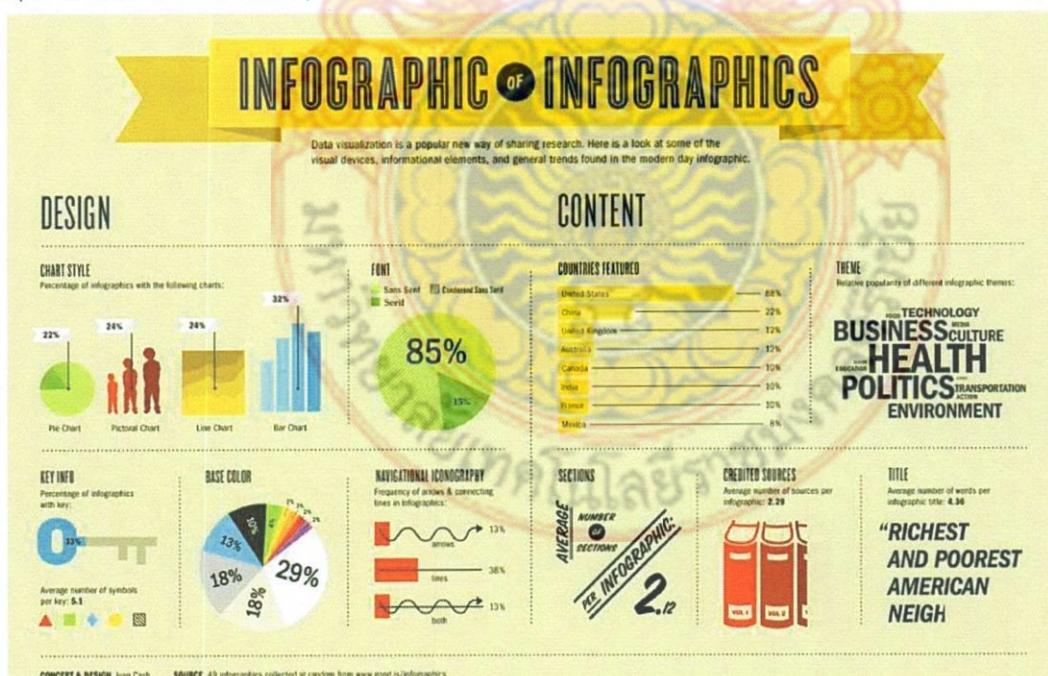

ภาพที่ 8 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกที่นำเสนอสถิติที่มองเห็นได้

ที่มา: Veerle Pieters, 2013 (<http://veerle.duoh.com/design/article/>)

3) อินโฟกราฟิกที่อยู่ในลักษณะการนำเสนอหลักการ

(Representations of Principles)

ภาพที่ 9 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกที่นำเสนอหลักการ

ที่มา: Ivan Cash, 2011 (<http://infographiclist.com/2011/09/23/info-graphic-of-infographics/>)

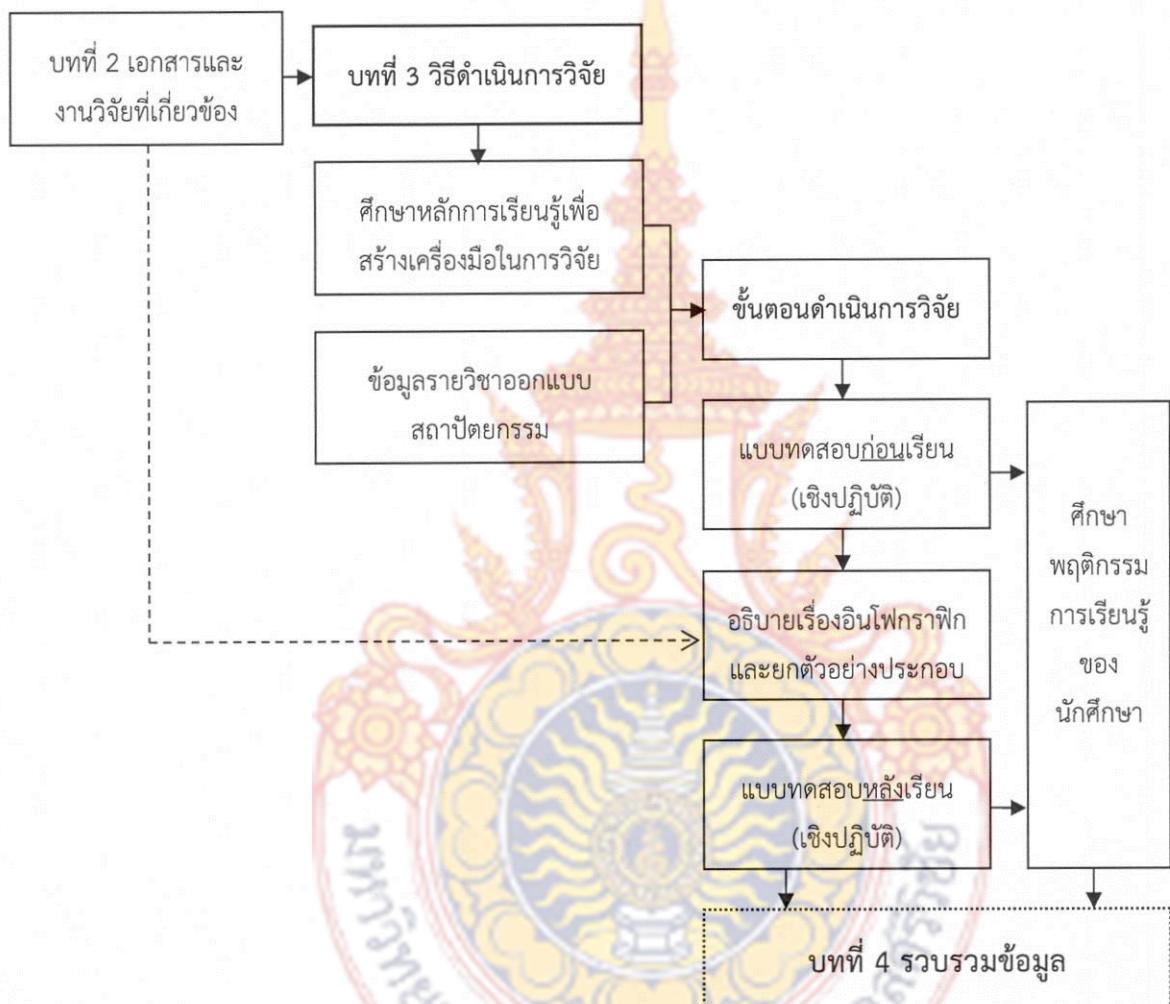

ภาพที่ 10 ตัวอย่างอินโฟกราฟิกที่นำเสนอหลักการ

ที่มา: InfographicMOVE, 2556 (<http://www.creativemove.com/infographic/melting-arctic/>)

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องผลของการใช้อินโฟกราฟิกกับการเรียนการสอนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรมผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอินโฟกราฟิกเพื่อดำเนินการวิจัยโดยมีขั้นตอนดังนี้

ภาพที่ 11 วิธีดำเนินการวิจัย (ผู้วิจัย, 2558)

3.1 หลักการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เป็นประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการใช้อินโฟกราฟิก และยกกรณีศึกษาในรายวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม ซึ่งเป็นวิชาที่มีการนำเสนอทั้งแนวคิดและวิธีการเพื่อให้เกิดรูปแบบงานสถาปัตยกรรมที่ตอบสนองกับความต้องการของพุทธิกรรมมนุษย์ และเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ทางด้านการใช้

กระบวนการคิดและทักษะของนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติในรายวิชา โดยหลักการเรียนรู้เป็นกระบวนการหนึ่งซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดขึ้นโดยเป็นผลมาจากการประสบการณ์และช่วยเพิ่มศักยภาพในการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานและการเรียนรู้ในอนาคต (ดัดแปลงจาก Mayer, 2012) หลักการเรียนรู้มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการคือ

3.1.1 การเรียนรู้เป็นกระบวนการไม่ใช่ผลผลิต อย่างไรก็ตามเนื่องจากกระบวนการนี้เกิดขึ้นในความคิด เรายังคงล่าவ່າกระบวนการนี้เกิดขึ้นได้โดยอาศัยการอ้างอิงจากผลผลิตหรือผลงานของนักศึกษาเท่านั้น

3.1.2 การเรียนรู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง ความรู้ ความเชื่อ พฤติกรรม หรือทัศนคติ การเปลี่ยนแปลงนี้ค่อยๆ เกิดขึ้น ไม่ได้เกิดขึ้นในระยะเวลาสั้นๆ แต่มีผลกระทบที่คงอยู่ยาวนานต่อวิธีการคิดและการกระทำการของนักศึกษา

3.1.3 การเรียนรู้ไม่ใช่เรื่องที่ผู้ใดมากระทำต่อนักศึกษา แต่เป็นเรื่องที่นักศึกษากระทำต่อตนเอง เป็นผลโดยตรงจากวิธีที่นักศึกษาตีความและตอบสนองต่อประสบการณ์ของตน ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ไม่ว่านักศึกษาจะรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม

อ้างจาก แอมบอร์ส ชูชาน เอ, 2556 กล่าวถึงหลักการเรียนรู้ 7 ประการ ที่มาจากการมองเชิงพัฒนาการและเชิงองค์รวม เริ่มต้นจากการรับรู้สู่ประสบการณ์ของนักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ความรู้เดิมของนักศึกษาอาจช่วยเสริมส่งหรือเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้

นักศึกษาที่เข้ามาเรียนในรายวิชาพร้อมกับความรู้ ความเชื่อ และทัศนคติที่ได้รับมาจากรายวิชาอื่นๆ และจากชีวิตประจำวัน เมื่อนักศึกษานำความรู้นี้มาใช้ในห้องเรียน ความรู้เหล่านี้ก็ส่งอิทธิพลต่อวิธีที่นักศึกษากรองและตีความสิ่งที่กำลังเรียนรู้ ถ้าความรู้เดิมของนักศึกษาแన่นและถูกต้อง และนำมาใช้ในเวลาที่เหมาะสม ความรู้เดิมเหล่านี้ก็จะเป็นฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการสร้างองค์ความรู้ใหม่ อย่างไรก็ตามเมื่อความรู้เดิมไม่เพียงพอสำหรับการใช้ทำงาน และนำมาใช้ในงานอย่างไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้อง ก็อาจแทรกแซงหรืออาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ได้

2) วิธีที่นักศึกษาจัดระเบียบความรู้มีอิทธิพลต่อการเรียนและการนำความรู้ไปใช้

นักศึกษามักเขื่อมโยงความรู้ในแต่ละเรื่องเข้าด้วยกันโดยธรรมชาติ เมื่อการเขื่อมโยงดังกล่าวทำให้เกิดโครงสร้างความรู้ที่จัดระเบียบอย่างถูกต้องแม่นยำและมีความหมาย นักศึกษาที่สามารถดึงความรู้มาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในทางตรงกันข้าม เมื่อเขื่อมโยงความรู้อย่างไม่ถูกต้อง นักศึกษาที่อาจไม่สามารถดึงความรู้มาใช้อย่างเหมาะสมได้

3) แรงจูงใจของนักศึกษากระตุ้นให้เกิด ขึ้นมา และเกื้อหนุนการกระทำเพื่อเรียนรู้

เมื่อเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาและมีอิสระมากขึ้นว่าจะศึกษาหรือเรียนรู้อะไร เมื่อใด และอย่างไร แรงจูงใจก็จะมีบทบาทสำคัญในการขึ้นมาทิศทาง ความเข้มข้น ความไม่

ลดละ และคุณภาพของพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา เมื่อนักศึกษาพบคุณค่าของเป้าหมายหรือกิจกรรมการเรียนรู้ คาดว่าตนจะบรรลุผลการเรียนได้สำเร็จตามที่ประสงค์ แล้วรับรู้ว่าสภาพแวดล้อมเกื้อหนุน นักศึกษาภัยมั่นใจอย่างมากให้เรียนรู้

4) เพื่อพัฒนาความสันทัด นักศึกษาต้องมีทักษะประกอบ ต้องหัดบูรณาการทักษะดังกล่าว และรู้ว่าเมื่อใดควรประยุกต์ใช้สิ่งที่เรียนมา

นักศึกษาต้องพัฒนาไม่เพียงแต่ทักษะประกอบและความรู้ที่จำเป็นในการทำงานที่ซับซ้อนเท่านั้น หากแต่ยังต้องฝึกการพัฒนาร่วมและบูรณาการทักษะประกอบรวมทั้งความรู้ดังกล่าว เพื่อพัฒนาความคล่องแคล่วและความเป็นอัตโนมัติให้มากขึ้น ในท้ายสุดนักศึกษาจะต้องเรียนรู้ว่าควรประยุกต์ใช้ทักษะและความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปนั้นอย่างไร และเมื่อใด ในฐานะผู้สอนเรื่องสำคัญคือต้องพัฒนาความสำนึกรู้ถึงองค์ประกอบต่างๆ ดังกล่าวของความสันทัด เพื่อช่วยให้นักศึกษาเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิผลมากขึ้น

5) การเรียนรู้ต้องอาศัยทั้งการฝึกฝนที่มุ่งเป้าหมายและผลป้อนกลับที่มุ่งเป้าหมาย

การเรียนรู้และสมรรถนะจะได้รับการส่งเสริมอย่างดีที่สุดเมื่อนักศึกษาใส่ใจเข้าร่วมในการฝึกฝนปฏิบัติที่เน้นจุดมุ่งหมายหรือเน้นเกณฑ์อันจำเพาะเจาะจง และเป็นการฝึกฝนที่ตั้งเป้าไว้ ณ ระดับความท้าทายที่เหมาะสม รวมทั้งมีปริมาณและความถี่เพียงพอที่จะทำให้นักศึกษาบรรลุผลได้ตามเกณฑ์ที่ประเมินสมรรถนะ การฝึกฝนปฏิบัติจะต้องควบคู่ไปกับผลป้อนกลับที่สื่อสารแจ้งชัดเกี่ยวกับสมรรถนะด้านต่างๆ ของนักศึกษา ตามที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์เป้าหมายจำเพาะ อีกทั้งผลป้อนกลับนั้นต้องให้ข้อมูลที่จะช่วยให้นักศึกษาพัฒนาภัยมั่นใจไปบรรลุวัตถุประสงค์ตามเกณฑ์ ดังกล่าว ตลอดจนต้องให้ผลป้อนกลับแก่นักศึกษาอย่างทันการณ์ และมีความถี่อันเหมาะสมที่จะทำให้ผลป้อนกลับดังกล่าวเกิดประโยชน์

6) พัฒนาระระดับปัจจุบันของนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กับบรรยากาศทางสังคม ทางอารมณ์ และทางสติปัญญาของรายวิชา ปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวเนี่ยส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้

นักศึกษาไม่เพียงมีเชาว์ปัญญา แต่ยังมีสังคมและอารมณ์ด้วย และนักศึกษายังคงอยู่ในช่วงกำลังพัฒนาทักษะทางเชาว์ปัญญา ทางสังคม และทางอารมณ์ แม้จะไม่สามารถควบคุมกระบวนการพัฒนาได้ แต่ผู้สอนสามารถหล่อหลอมลักษณะในด้านต่างๆ ของห้องเรียนให้อีกอย่างต่อพัฒนาการของนักศึกษาได้ ทั้งลักษณะทางด้านปัญญา ด้านสังคม ด้านอารมณ์ ตลอดจนลักษณะทางด้านกายภาพของห้องเรียน มีการศึกษาวิจัยมากมายแสดงให้เห็นว่า บรรยากาศที่ผู้สอนสร้างขึ้นมีนัยอันส่งผลต่อนักศึกษา บรรยากาศที่ไม่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ และสมรรถนะ แต่บรรยากาศที่ดีสามารถกระตุ้นการเรียนรู้ของนักศึกษาได้

7) เพื่อให้เป็นผู้เรียนที่กำกับตนเองได้ นักศึกษาต้องรู้จักประเมินความต้องการของงาน ประเมินความรู้และทักษะของตนเอง วางแผนแนวทางตรวจสอบความภัยมั่นใจ แลปรับยุทธศาสตร์ของตนไปตามที่จำเป็น

ผู้เรียนอาจใช้กระบวนการต่างๆ เชิงอภิปริชาน (metacognitive processes) ในการกำกับควบคุมการเรียนรู้ของตน กล่าวคือ ประเมินงานที่ทำหรือกำลังทำ ประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง วางแผนแนวทางของตน ประยุกต์ใช้ยุทธศาสตร์ต่างๆ และคร่ำครวญ ทบทวนว่าแนวทางที่ตนเลือกใช้นั้นใช้งานได้ดีมากน้อยเพียงใด แต่น่าเสียดายที่ตามธรรมชาติแล้ว นักศึกษามักไม่รู้จักใช้กระบวนการเหล่านี้ได้เอง เมื่อนักศึกษาได้พัฒนาทักษะในการใช้กระบวนการเหล่านี้แล้ว ก็จะเกิดนิสัยทางปัญญาที่ไม่เพียงแต่ปรับปรุงสมรรถนะให้ดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังทำให้เป็นผู้เรียนรู้ที่มีประสิทธิผลยิ่งขึ้นด้วย

3.2 ข้อมูลรายวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม

หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (สาขาสถาปัตยกรรมหลัก) เป็นหลักสูตรที่มีสภาพานิภวัตที่สำคัญมาก คือ การเรียนรู้และฝึกฝนทักษะในการออกแบบสถาปัตยกรรม รวมถึงการคำนวณทางคณิตศาสตร์ ทางกายภาพ และทางชีวภาพ ที่จำเป็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาสถาปัตยกรรม หลักสูตรนี้เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการอ่านหนังสือ ฟังบรรยาย ทำแบบฝึกหัด และเข้าร่วมโครงการปฏิบัติงานในสถานที่จริง ตลอดจนการนำเสนอผลงาน จัดการงบประมาณ และบริหารจัดการโครงการ ที่สำคัญที่สุดคือ การฝึกฝนทักษะในการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีทางสถาปัตยกรรม เช่น AutoCAD และ Revit ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานสากล

งานวิจัยชิ้นนี้เลือกศึกษาผลของการใช้อินโฟกราฟิกกับการเรียนการสอนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม 2 เป็นรายวิชาที่อยู่ในภาคเรียนที่ 1 ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งนักศึกษาได้ผ่านการเรียนรายวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม 1 ที่เป็นวิชาที่มีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ และมีการจัดทำผลงานการออกแบบบ้านแล้ว 1 ชิ้น จึงมีพื้นฐานการทำงานเชิงกราฟอยู่ อาจทำให้การดำเนินการวิจัยเห็นผลการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม 2 มีนักศึกษาลงทะเบียนจำนวน 66 คน มีรายละเอียดวิชาดังต่อไปนี้

3.2.1 รหัสและชื่อวิชา

10-112-202 ออกแบบสถาปัตยกรรม 2

(Architectural Design 2)

3.2.2 จำนวนหน่วยกิต

4 หน่วยกิต (2-6-6)

3.2.3 หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม

หมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาชีพบังคับ

3.2.4 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

อาจารย์มลิกา ปุ๊เพ็ชร์

อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์มัลลิกา ปู่เพ็ชร์

อาจารย์เสริมศักดิ์ สันนาโน

อาจารย์งามเพชร อัมพรวัฒนพงศ์

อาจารย์เจนจิรา ขุนทอง

3.2.5 รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)

10-112-101 ออกแบบสถาปัตยกรรม 1 (Architectural Design 1)

3.2.6 จุดมุ่งหมายของรายวิชา

3.2.6.1 รู้วิธีการกำหนดพื้นที่ใช้สอยของอาคาร การจัดพื้นที่ใช้สอย การออกแบบอาคารให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

3.2.6.2 เข้าใจกระบวนการออกแบบ (Process Design) งานสถาปัตยกรรม

3.2.6.3 เข้าใจวิธีศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การออกแบบอาคารพักอาศัยขนาดเล็ก

3.2.6.4 มีทักษะการออกแบบและนำเสนอผลงานประเภทบ้านพักอาศัยขนาดเล็ก ที่สมบูรณ์ภายในเวลาที่กำหนด

3.2.7 คำอธิบายรายวิชา

วิธีการกำหนดพื้นที่ใช้สอยของอาคาร การจัดพื้นที่ใช้สอยให้เหมาะสม การออกแบบอาคารให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม กระบวนการออกแบบงานสถาปัตยกรรม การฝึกปฏิบัติออกแบบและนำเสนอผลงานสถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัยขนาดเล็ก

Methods of fix used space of building; organizing of suitable used space; building design to suit surrounding; architectural design process; studio project on architectural design of small residential buildings

3.2.8 จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	ปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง	สอนเสริม
30 ชั่วโมง	90 ชั่วโมง	6 ชั่วโมง/สัปดาห์	ไม่มี

3.2.9 แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรรายวิชา (Curriculum Mapping)

ตารางที่ 1 การกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรรายวิชา

1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสารและการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4
○	○		●	●	●	○	○	○	●	○	●		○	●		

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

3.2.10 แผนการสอน

ตารางที่ 2 แผนการสอนรายวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม 2

ลักษณะ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง ท-ป	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	แนะนำรายวิชา/ ทบทวน Human Dimension /Studio Work 01	2-6	<p>1. บรรยาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - อธิบายเป้าหมายและค่าโครงสร้างรายวิชา - ชี้แจงกฎเกณฑ์ต่างๆ ของการเข้าเรียนและการฝึกปฏิบัติงาน - แนะนำการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่ผู้เรียน (LMS) - บรรยายเรื่อง Human Dimension รายละเอียดโครงการ <p>2. ฝึกปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดลองก่อนเรียนวัดความรู้พื้นฐานของนักศึกษาในเรื่องของสัดส่วนมนุษย์ - ศึกษาข้อมูลและการจัดทำคู่มือ Human Dimension 	อ.มัลลิกา และอาจารย์ประจำรายวิชา
2	ความรู้ / Human Dimension : Basic Action /Studio Work 02	2-6	<p>1. บรรยาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - Human Dimension : Basic Action - Infographics กับการนำเสนอและการจัดทำแบบโครงร่าง <p>2. ฝึกปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Studio Work 02 : หาข้อมูลการนำเสนอ Infographics ในรูปแบบต่างๆ - Home work จัดทำแบบจำลองสัดส่วนร่างกายมนุษย์เพื่อใช้ประกอบการออกแบบ 	อ.มัลลิกา และอาจารย์ประจำรายวิชา
3	ความรู้/ Human Dimension : Multi Action and Circulation space + Process Design /Studio Work 03	2-6	<p>1. บรรยาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - Human Dimension : Multi Action and Circulation space + Process Design <p>2. ฝึกปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ออกแบบพื้นที่ทำงานของตัวเอง ที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ โดยนักศึกษาต้องกำหนดพื้นที่ใช้สอยภายในตามมาตรฐานสัดส่วนร่างกายของนักศึกษา 	อาจารย์ประจำรายวิชา และ/หรือ วิทยากร

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง ท-ป	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			- ทดสอบหลังเรียนวัดความรู้พื้นฐานของนักศึกษาในเรื่องของสัดส่วนมนุษย์	
4	ความรู้/รายละเอียดการออกแบบ / โปรแกรมชิ้นที่ 1	2-6	1. บรรยาย - การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบแบบและทำแบบร่าง 2. ฝึกปฏิบัติ - ปฏิบัติการ Sketch Design - จัดทำข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ	อาจารย์ประจำรายวิชา/อ. พิเศษ
5	ความรู้/รายละเอียดการออกแบบ / แบบร่างครั้งที่ 1/Studio Work 04	2-6	1. บรรยาย - แนวปฏิบัติเพื่อการออกแบบและพัฒนาแบบร่าง 2. ฝึกปฏิบัติ - ปฏิบัติการ Sketch Design - ปฏิบัติการทำแบบร่าง ครั้งที่ 1	อาจารย์ประจำรายวิชา
6	ความรู้/รายละเอียดการออกแบบ / แบบร่างครั้งที่ 2 /Studio Work 05	2-6	1. บรรยาย - แนวปฏิบัติเพื่อการออกแบบและพัฒนาแบบร่าง 2. ฝึกปฏิบัติ - ปฏิบัติการ Sketch Design - ปฏิบัติการทำแบบร่าง ครั้งที่ 2	อาจารย์ประจำรายวิชา
7	ความรู้/รายละเอียดการออกแบบ / แบบร่างครั้งที่ 3	2-6	1. บรรยาย - แนวปฏิบัติเพื่อการออกแบบและพัฒนาแบบร่าง 2. ฝึกปฏิบัติ - ปฏิบัติการทำแบบร่าง ครั้งที่ 3	อาจารย์ประจำรายวิชา และ/หรือ วิทยากร
8	จัดทำแบบนำเสนอ	2-6	Working Drawing	
9	สอบกลางภาค	2-6	ส่ง Project Design 1 / สอบกลางภาค นำเสนอผลงาน	
10	ความรู้เรื่อง/ กระบวนการ จัดทำรายละเอียดโครงการ/ งานออกแบบโครงการ ชิ้นที่ 2 /Studio Work 06	2-6	1. บรรยาย - กระบวนการจัดทำรายละเอียดโครงการโดยใช้ Infographics เพิ่มเติม 2. ฝึกปฏิบัติ - ปฏิบัติการ Sketch Design	อาจารย์ประจำรายวิชา

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง ท-ป	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			- ปฏิบัติการจัดทำรายละเอียดโครงการ ตามโครงการที่กำหนดให้โดยใช้ Infographics	
11	ความรู้ /ข้อมูลประกอบการออกแบบขั้นทำแบบโครงร่าง /Studio Work 07	2-6	1. บรรยาย - ข้อมูลเบื้องต้นที่ใช้ประกอบการออกแบบโครงร่าง 2. ฝึกปฏิบัติ - ปฏิบัติการ Sketch Design - รายงานขั้นทำแบบโครงร่าง	อาจารย์ ประจำ รายวิชา
12	ความรู้/รายละเอียดการออกแบบขั้นพัฒนาแบบร่างครั้งที่ 1 /Studio Work 08	2-6	1. บรรยาย - รายละเอียดข้อมูลเพื่อการออกแบบและทำแบบร่าง 2. ฝึกปฏิบัติ - ปฏิบัติการ Sketch Design - ปฏิบัติการทำแบบร่าง ครั้งที่ 1	อาจารย์ ประจำ รายวิชา ^{และ/หรือ} วิทยากร
13	ความรู้/รายละเอียดการออกแบบขั้นพัฒนาแบบร่างครั้งที่ 2 /Studio Work 09	2-6	1. บรรยาย - การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบและทำแบบร่าง 2. ฝึกปฏิบัติ - ปฏิบัติการ Sketch Design - ปฏิบัติการทำแบบร่าง ครั้งที่ 2	อาจารย์ ประจำ รายวิชา
14	ความรู้/รายละเอียดการออกแบบขั้นพัฒนาแบบร่างครั้งที่ 3 /Studio Work 10	2-6	1. บรรยาย - แนวปฏิบัติเพื่อการออกแบบและพัฒนาแบบร่าง 2. ฝึกปฏิบัติ - ปฏิบัติการ Sketch Design - ปฏิบัติการทำแบบร่าง ครั้งที่ 3	อาจารย์ ประจำ รายวิชา
15	ความรู้/รายละเอียดการออกแบบขั้นแบบสมบูรณ์	2-6	1. บรรยาย - สรุปผลการพัฒนาแบบ/กำหนดรายละเอียดการออกแบบขั้นแบบสมบูรณ์ 2. ฝึกปฏิบัติ - ปฏิบัติการทำงานออกแบบโครงการ ขั้นที่ 2	อาจารย์ ประจำ รายวิชา
16	นำเสนอผลงานออกแบบ ขั้น สมบูรณ์/รวมรวมผลงานการ	2-6	1. บรรยาย - สรุปเลือกผลงาน	อาจารย์ ประจำ

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง ท-ป	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	ออกแบบโครงการ ชิ้นที่ 1 และ ชิ้นที่ 2		2. ฝึกปฏิบัติ - จัดแสดงผลงานการออกแบบ สถาปัตยกรรมจากการเรียน	รายวิชา และ/หรือ วิทยากร
17	สอบปลายภาค		ส่ง Project Design 2 / สอบปลายภาค นำเสนอผลงาน	
	รวม	120	ชั่วโมง	

ช่วงเวลาการดำเนินงานวิจัยผลของการใช้อินโฟกราฟิกกับการเรียนการสอนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม จะอยู่ในสัปดาห์ที่ 1 – 3 และ สัปดาห์ที่ 10 ของแผนการสอน โดยในช่วงแรกจะเป็นการสังเกตพฤติกรรมและความรู้เดิมของนักศึกษาที่อาจช่วยเสริมส่งหรือเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ หลังจากที่ทดสอบก่อนเรียนแล้ว สัปดาห์ที่ 2 จะเป็นการอธิบายข้อมูลอินโฟกราฟิกและให้นักศึกษา หาข้อมูลการนำเสนอในรูปแบบต่างๆ หลังจากนั้นสัปดาห์ที่ 3 จะทำการทดสอบหลังเรียนโดยเป็นการทดสอบเชิงปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษาใช้ความรู้ที่ได้รับมาออกแบบแบบประยุกต์กับหัวข้อ ตามที่กำหนดให้ และสังเกตพฤติกรรมนักศึกษาว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ ความเชื่อ พฤติกรรม ทัศนคติอย่างไรบ้าง

3.3 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

การศึกษาเรื่องผลของการใช้อินโฟกราฟิกกับการเรียนการสอนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม มี ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย สามารถสรุปได้ดังนี้

ภาพที่ 12 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย (ผู้วิจัย, 2558)

3.3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 66 คน และเข้าเรียนตามปฏิทินการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในสัปดาห์ที่ 1 และ 3 ของแผนการสอนในรายวิชา โดยจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีนักศึกษาเข้าร่วมทดสอบก่อนเรียนทั้งหมด 58 คน คิดเป็นร้อยละ 87.88 ของจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด และนักศึกษาเข้าร่วมทดสอบหลังเรียนทั้งหมด 58 คน คิดเป็นร้อยละ 87.88 ของจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด (นักศึกษาลา กิจและลาป่วย 8 คน/ครั้ง ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

3.3.2 รายละเอียดของโครงการออกแบบชั้นที่ 1

สัปดาห์ที่ 1 ในแผนการสอน ทดสอบก่อนเรียนวัดความรู้พื้นฐานของนักศึกษาในหัวข้อ “สัดส่วนมนุษย์ Human Dimension” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทำรายงานข้อมูลประกอบการออกแบบ Project Design ชั้นที่ 1 โดยมีรายละเอียดโครงการออกแบบดังนี้

PROJECT DESIGN 01 : บ้านพักอาศัยชั้นเดียว

มีความต้องการของเจ้าของบ้าน (User Requirement) ดังนี้

<u>บ้านในเมือง</u>	<u>บ้านต่างจังหวัด</u>
<p>เจ้าของบ้านต้องการสร้างบ้านใหม่เป็นบ้านเดี่ยวขนาด 170-200 ตร.ม. เพื่อเริ่มสร้างครอบครัวที่มีขนาดใหญ่ขึ้นและอยู่ใกล้ที่ทำงานภาระมากขึ้น เจ้าของบ้านเป็นสถาปนิกอิสระ อายุ 35 ปี ภรรยาอายุ 32 ปี ทำอาชีพสถาปนิก อยู่ที่บริษัทซึ่งดังแห่งหนึ่งในอ.หาดใหญ่ และกำลังจะมีลูกชายในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า เจ้าของบ้านมีความชื่นชอบในการปั้นจักรยานและสะสมจักรยานโบราณจำนวนหลายคัน กิจกรรมยามว่างคือปรับแต่งจักรยานและชอบพบปะสังสรรค์กับเพื่อน ส่วนภรรยาชื่นชอบการอ่านหนังสือ และมีหนังสือสะสมจำนวนมาก มีแม่บ้านอายุ 55 ปี ที่อยู่ด้วยกันมานานตั้งแต่เจ้าของบ้านเริ่มทำงานจนเปรียบเสมือนกับเป็นครอบครัวเดียวกัน ภาระเลี้ยงเมือง 3 ตัวพันธุ์สกอตติชโฟลด์ แต่กังวลเรื่องขนาดที่จะมีผลกับลูกในอนาคต</p>	<p>เจ้าของบ้านอายุประมาณ 40 ปี อาศัยอยู่กับครอบครัวและแม่อายุ 65 ปี เจ้าของบ้านเป็นคนที่มีบุคลิกทันสมัย มีสไตล์เป็นของตัวเอง มีแนวคิดเน้นอนุรักษ์ธรรมชาติและชอบบ้านแนวคิดประหยัดพลังงาน ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว มีภรรยาอายุ 35 ปี และมีลูกชายฝาแฝดอายุ 5 ขวบ โดยมีความต้องการบ้านที่มีพื้นที่ใช้สอยไม่เกิน 200 ตารางเมตร (ไม่รวมที่จอดรถ) มีงบประมาณก่อสร้างไม่เกิน 10 ล้านบาท (ไม่รวมค่าที่ดิน) ชอบบ้านพื้นถิ่น (Oriental style) อย่างได้บ้านที่มีหลังคาลาดเอียง ทรงหลังคาไม่ตัดโค้ง ไม่ชอบหลังคาเพิงหมาแหงนและ SLAB เจ้าของบ้านเลี้ยงหมาพันธุ์เชปีเรียนยักษ์ 2 ตัว อายุ 5 เดือน นิสัยขี้เล่นและชอบหนูไปเล่นน้ำคลองหลังบ้าน</p>

นอกจากความต้องการเบื้องต้นของเจ้าของบ้านทั้ง 2 สไตล์แล้ว เจ้าของบ้านยังต้องการให้สถาปนิกออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมเบื้องต้น และมีความต้องการใช้วัสดุของ SCG คือ หลังคา, Smart Board-Smart wood, ประตูหน้าต่าง Windsor โดยมี Function ที่ต้องการดังนี้

PRIVATE ZONE ประกอบด้วย

- MASTER BEDROOM + WC	1 ห้อง
- ห้องนอน + WC	อย่างน้อย 2 ห้อง
- ห้องพักผ่อนในครอบครัว (Family Room)	1 ห้อง

PUBLIC ZONE ประกอบด้วย

- ห้องนอนแขก + WC	1 ห้อง
- ห้องรับแขก	1 ห้อง
- ส่วนเตรียมอาหาร (Pantry)	
- ห้องรับประทานอาหาร 8 ที่นั่ง	1 ห้อง
- WC รวม	1 ห้อง

SERVICE ZONE ประกอบด้วย

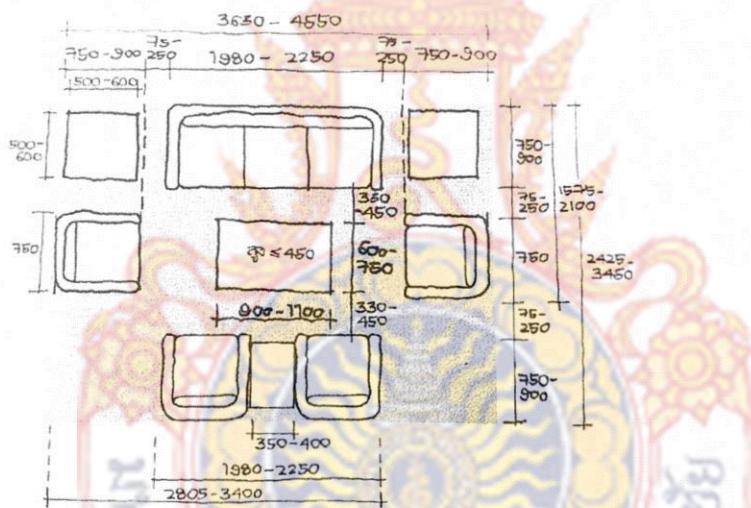
- ที่จอดรถ	อย่างน้อย 2 คัน
- ครัว + ซักล้าง	
- ห้องเก็บของ	

รายละเอียดการส่งงาน : รายงานข้อมูลประกอบการออกแบบ รูปเล่ม A4 ประกอบด้วย

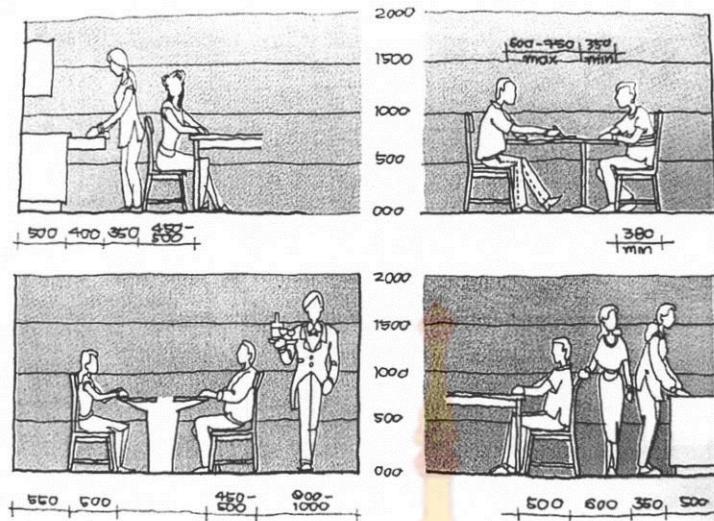
- บทนำ ที่มาของโครงการ
- USER BEHAVIOR
- USER REQUIREMENT
- CONCEPTUAL DESIGN
- AREA REQUIREMENT = เกิดจาก user และการใช้งาน furniture ต่างๆ
- SITE (SITE SPECIFICATION / SITE ANALYSIS)
 - SITE SPECIFICATION ตามที่กำหนด หรือเลือกเองได้แต่ต้องมีขนาดไม่เกิน 20×25 เมตร
 - SITE ANALYSIS แฉะ ลม พุ่น (ข้อมูลจากการอุตสาหกรรม) วิเคราะห์ บริบทโดยรอบ + มุ่งมองต่างๆทั้งดีและไม่ดี
- ZONING ALTERNATIVE (ต้องมีสรุปข้อดีข้อเสียและเหตุผลที่เลือกโซน นั้น)
- FUNCTION RELATION CHART
(0 = ไม่สัมพันธ์, 1 = สัมพันธ์น้อย, 2 = สัมพันธ์มาก)

- CIRCULATION Diagram
- กฎหมายและ พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง อธิบายเป็นภาพทั้งหมด (แยกเป็นกม. ภายใน/กม.ภายนอก/ใส่ชื่อกม. และฉบับให้ชัดเจน/ แสดงงานแบบอินโฟกราฟิก)
- อาคารตัวอย่าง
- SCHEMATIC PLAN 1 : 100

จากรายละเอียดในการทำข้อมูลประกอบการออกแบบ Project Design ชั้นที่ 1 ส่วนที่นำมาใช้ทดสอบก่อนเรียนคือเรื่อง สัดส่วนมนุษย์ (Human Dimension) ที่เกี่ยวข้องกับการทำข้อมูล AREA REQUIREMENT (ขนาดพื้นที่ใช้สอย) ซึ่งเป็นข้อมูลที่เกิดจากพฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ต่างๆ ของมนุษย์ โดยการ นั่ง ยืน เดิน นอน ซึ่งสามารถสืบค้นได้จากอินเตอร์เน็ต หรือ หนังสือ บ้าน...การออกแบบสถาปัตยกรรมพื้นฐาน, 2558 โดยหาข้อมูลตามพื้นที่ใช้สอยที่ระบุไว้ในใบโปรแกรม เช่น ห้องนอนใหญ่ ห้องน้ำ ห้องรับแขก ห้องรับประทานอาหาร เป็นต้น

ภาพที่ 13 ตัวอย่างข้อมูลที่เกิดจากพฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ต่างๆ ในห้องรับแขก
ที่มา: เลอสม สถาปัตยนัท, 2558

ภาพที่ 14 ตัวอย่างข้อมูลที่เกิดจากพัฒนาระบบการใช้งานพื้นที่ต่างๆ ในห้องรับประทานอาหาร
ที่มา: เลอสม สถาปิตานนท์, 2558

จากการสังเกตพฤติกรรมและความรู้เดิมของนักศึกษา ที่อาจช่วยเสริมส่งหรือเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ ในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จะหาข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตมากกว่าหนังสือ เพราะสามารถค้นคว้าได้สะดวกกว่าในเวลาที่จำกัด และมีความเชื่อที่ว่าหนังสือจะมีข้อมูลที่เป็นตัวหนังสือมากจนเกินไป อ่านแล้วต้องมาสรุปใหม่อีกรัง ไม่สามารถนำมาคัดลอกได้ เมื่อมีการหาข้อมูลในอินเตอร์เน็ตที่มีการสรุปให้เห็นชัดเจนอยู่แล้ว ผลที่ผู้วิจัยได้จากการทดสอบก่อนเรียน คือ

- นักศึกษาส่วนใหญ่คัดลอกข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตมากกว่าหนังสือ โดยไม่มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลใหม่
- นักศึกษาจะคัดลอกข้อมูลส่วนที่เป็นข้อความเท่านั้น ทำให้การนำไปใช้ต่อในการออกแบบ ต้องนำมาสรุปใหม่อีกรัง

3.3.3 ขั้นตอนการจัดทำอินโฟกราฟิก

จากการทดสอบก่อนเรียน นำไปสู่การเริ่มต้นสัปดาห์ที่ 2 ในแผนการสอน เป็นการบรรยายและยกตัวอย่างข้อมูลอินโฟกราฟิก เรื่อง “ขั้นตอนการจัดทำอินโฟกราฟิก” (Smith, 2013) และมอบหมายให้นักศึกษา ค้นคว้าข้อมูลตัวอย่างการนำเสนออินโฟกราฟิกในรูปแบบต่างๆ และหาข้อมูลทั่วไป (ข้อมูลที่ยังไม่ผ่านการประมวลผล) ในหัวข้อที่น่าสนใจ เพื่อนำไปประยุกต์เป็นผลงาน โดยจัดทำเป็น Sketch Design ขนาดกระดาษขนาด A2 พร้อมทั้งลงสี เพื่อนำไปใช้กับการจัดทำรายละเอียดการออกแบบชิ้นที่ 1 โดยมีขั้นตอนการจัดทำอินโฟกราฟิกดังนี้

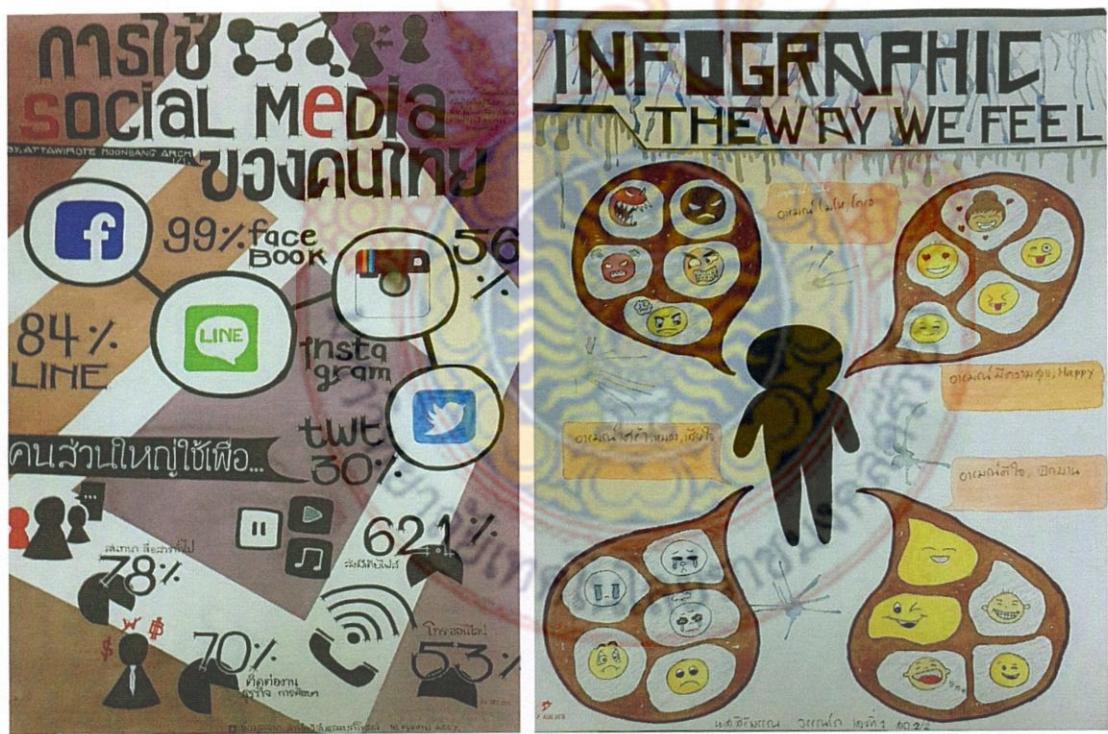
3.3.3.1 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา

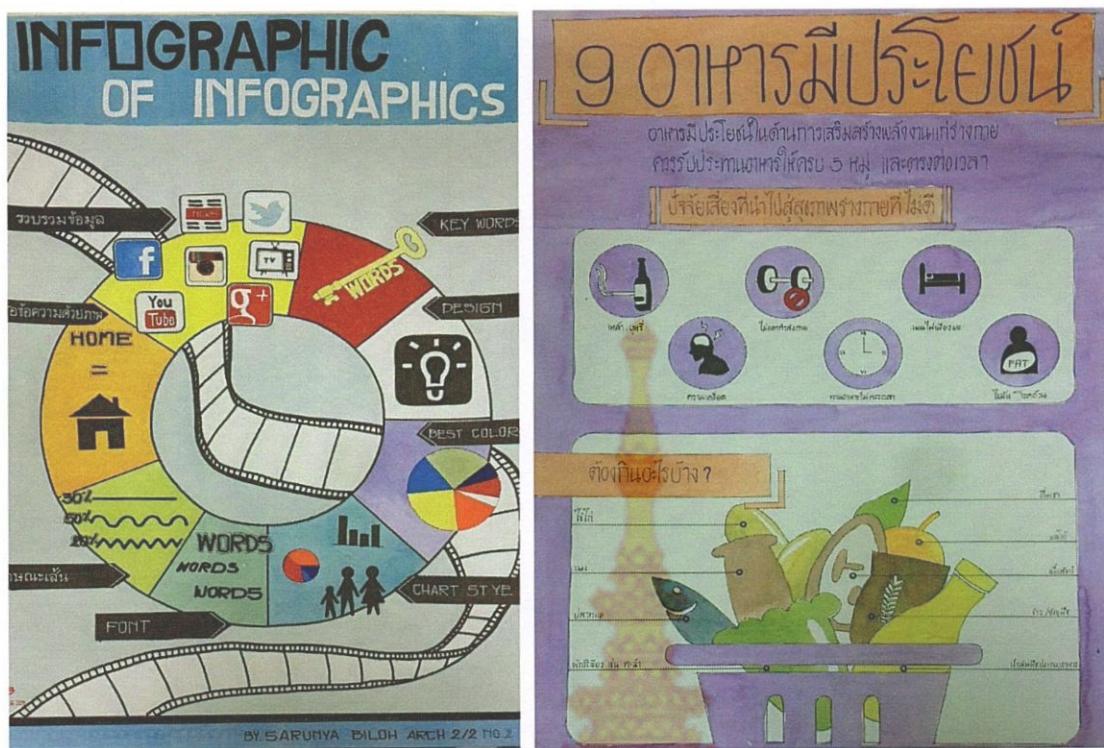
ภาพที่ 15 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “เรื่องกลัว...กลัว”

ภาพที่ 16 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “ແອພຣີເຕັ້ນແລະກາງໃຊ້ໄສ”

ภาพที่ 17-18 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “การใช้Social Media ของคนไทย”
และ “The way we feel”

ภาพที่ 19-20 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “Infographic of Infographics”
และ “9 อาหารมีประโยชน์”

ภาพที่ 21 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “Top 7 Popular bank in Thailand”

ภาพที่ 22-23 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “สุขภาพที่แข็งแรง”

และ “How to catching ball”

ภาพที่ 24 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “หลังออกกำลังกายไม่ควรทานและทานอะไร”

ภาพที่ 25-26 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “วิธีเอาตัวรอด Zombie”
และ “สถาปัตย์ อุปกรณ์ที่ต้องเตรียมสำหรับปี 1”

ภาพที่ 27 ผลงาน Sketch Design ของนักศึกษา “วัยคึ่กคันง”

จากการสังเกตพฤติกรรมและความรู้เดิมของนักศึกษา ในสัปดาห์ที่ 2 ตามแผนการเรียน พบว่า เมื่อมีการบรรยายและยกตัวอย่างอินโฟกราฟิก และมีการมอบหมายงานเพื่อฝึกทักษะปฏิบัติในการสรุปงานที่มีข้อมูลซับซ้อน นักศึกษามีความเข้าใจในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลมากยิ่งขึ้น สามารถนำเสนอข้อมูลที่นักศึกษาสนใจ รวมถึงการเลือกใช้สีและสัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อสร้างจุดเด่นในชิ้นงานได้

จากการสังเกตพฤติกรรมและความรู้เดิมของนักศึกษา สัปดาห์ที่ 3 ของแผนการสอน ได้ทำการทดสอบหลังเรียนในหัวข้อเดิม “สัดส่วนมนุษย์ Human Dimension” ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ยังคงหาข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตมากกว่าหนังสือ แต่สามารถสรุปข้อมูลเป็นรูปภาพและสัญลักษณ์ได้ดีกว่าการทดสอบก่อนเรียน โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

- นักศึกษาส่วนใหญ่สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล สามารถสื่อความหมายได้ดียิ่งขึ้น
- นักศึกษาสามารถสรุปข้อมูลเป็นรูปภาพและสัญลักษณ์ แทนการคัดลอกข้อความจากอินเตอร์เน็ตและหนังสือ
- นักศึกษามีความมั่นใจในการนำเสนอผลงานมากยิ่งขึ้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผลการทดสอบก่อนเรียน

สัปดาห์ที่ 1 ของแผนการสอน ทดสอบก่อนเรียนวัดความรู้พื้นฐานของนักศึกษาในหัวข้อ “สัดส่วนมนุษย์ Human Dimension” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทำรายงานข้อมูลประกอบการออกแบบ Project Design ชิ้นที่ 1

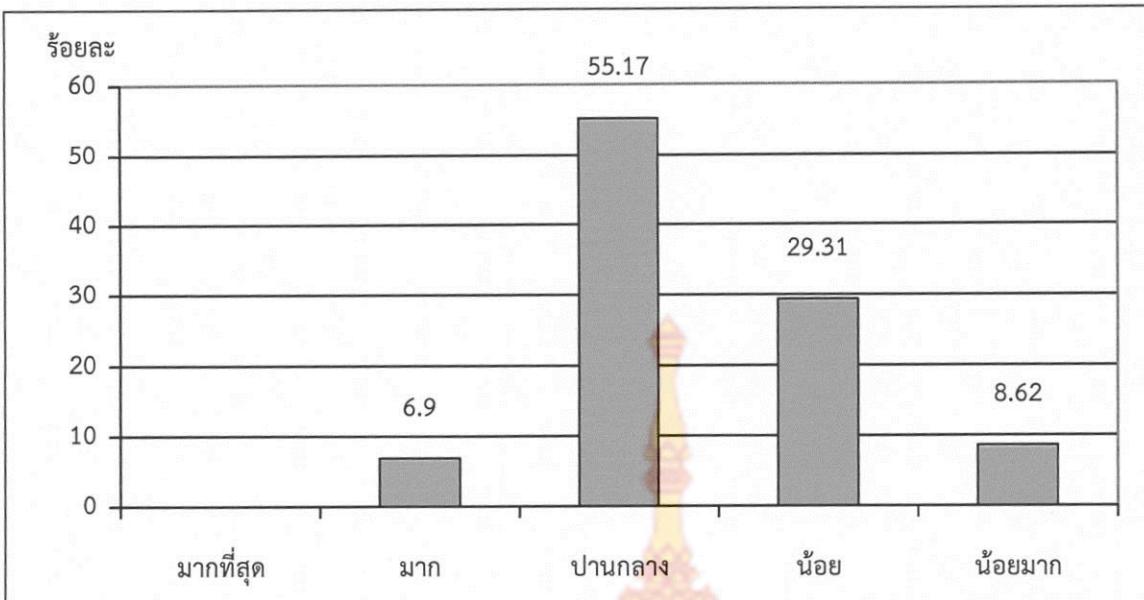
จากรายละเอียดโครงการออกแบบชิ้นที่ 1 หัวข้อ “สัดส่วนมนุษย์ Human Dimension” เป็นส่วนหนึ่งในการทำ AREA REQUIREMENT (ขนาดพื้นที่ใช้สอย) ซึ่งเป็นข้อมูลที่เกิดจากพัฒนาระบบการใช้งานพื้นที่ต่างๆ ของมนุษย์ โดยการ นั่ง ยืน เดิน นอน โดยให้นักศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลในห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต และสรุปลงในกระดาษ A4 พร้อมเลือกระดับความเข้าใจในเนื้อหา ก่อนเรียนโดยมี 5 ระดับคะแนน คือ 5=เข้าใจมากที่สุด, 4=เข้าใจมาก, 3=เข้าใจปานกลาง, 2=เข้าใจน้อย และ 1=เข้าใจน้อยมาก

จากการทดสอบก่อนเรียนในหัวข้อดังกล่าว มีนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 66 คน และร่วมทดสอบก่อนเรียนทั้งหมด 58 คน คิดเป็นร้อยละ 87.88 ของจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด โดยมีระดับความเข้าใจในเรื่อง “สัดส่วนมนุษย์ Human Dimension” ก่อนเรียนดังนี้

ตารางที่ 3 ระดับความเข้าใจในเนื้อหาจากการทดสอบความรู้ก่อนเรียน

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	รวม
ระดับความเข้าใจก่อนเรียน	-	4 คน	32 คน	17 คน	5 คน	58 คน
	-	16 คะแนน	96 คะแนน	34 คะแนน	5 คะแนน	151 คะแนน
	-	ร้อยละ 6.90	ร้อยละ 55.17	ร้อยละ 29.31	ร้อยละ 8.62	ร้อยละ 100

หมายเหตุ : 5=เข้าใจมากที่สุด, 4=เข้าใจมาก, 3=เข้าใจปานกลาง, 2=เข้าใจน้อย และ 1=เข้าใจน้อยมาก

ภาพที่ 28 กราฟแสดงระดับความเข้าใจในเนื้อหาจากการทดสอบความรู้ก่อนเรียน (ผู้วิจัย, 2559)

จากการทดสอบก่อนเรียนและการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหารื่อง “สัดส่วนมนุษย์ Human Dimension” อยู่ในระดับ “ปานกลาง” มากที่สุด ร้อยละ 55.17 (ค่าคะแนนความเข้าใจเฉลี่ย/คน 2.6 คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง) เนื่องจากเนื้อหาในหัวข้อดังกล่าว มีการเรียนเบื้องต้นมาแล้วจากวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม 1 ในชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 (มีการสอนเรื่องการใช้พื้นที่ต่างๆ ภายในบ้านพักอาศัย) ทำให้มีความรู้เดิมที่สามารถนำไปต่อยอดในการหาข้อมูลต่อไปได้ ส่วนที่พบมากที่สุดจากแบบทดสอบก่อนเรียน คือเมื่อมีคำสั่งให้นักศึกษาสรุปงาน หรือหาข้อมูลของงานในหัวข้อต่างๆ นักศึกษาจะเขียนเป็นตัวหนังสือหรือคัดลอกบางส่วนของเนื้อหา และไม่สามารถวัดความเข้าใจของนักศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมได้

4.2 ผลการทดสอบหลังเรียน

สัปดาห์ที่ 3 ในแผนการสอน ทดสอบหลังเรียนในหัวข้อเดิม “สัดส่วนมนุษย์ Human Dimension” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทำรายงานข้อมูลประกอบการออกแบบ Project Design ชั้นที่ 1 เพื่อให้นักศึกษาใช้ความรู้เรื่องอินโฟกราฟิกที่ได้รับจากสัปดาห์ที่ 2 มาออกแบบประยุกต์กับหัวข้อตามที่กำหนดให้ โดยใช้ริชาร์ดี้เดิมคือให้นักศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลในห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต และสรุปลงในกระดาษ A4 โดยใช้ขั้นตอนการทำอินโฟกราฟิก พร้อมเลือกระดับความเข้าใจในเนื้อหา ก่อนเรียนโดยมี 5 ระดับคะแนน คือ 5=เข้าใจมากที่สุด, 4=เข้าใจมาก, 3=เข้าใจปานกลาง, 2=เข้าใจน้อย และ 1=เข้าใจน้อยมาก

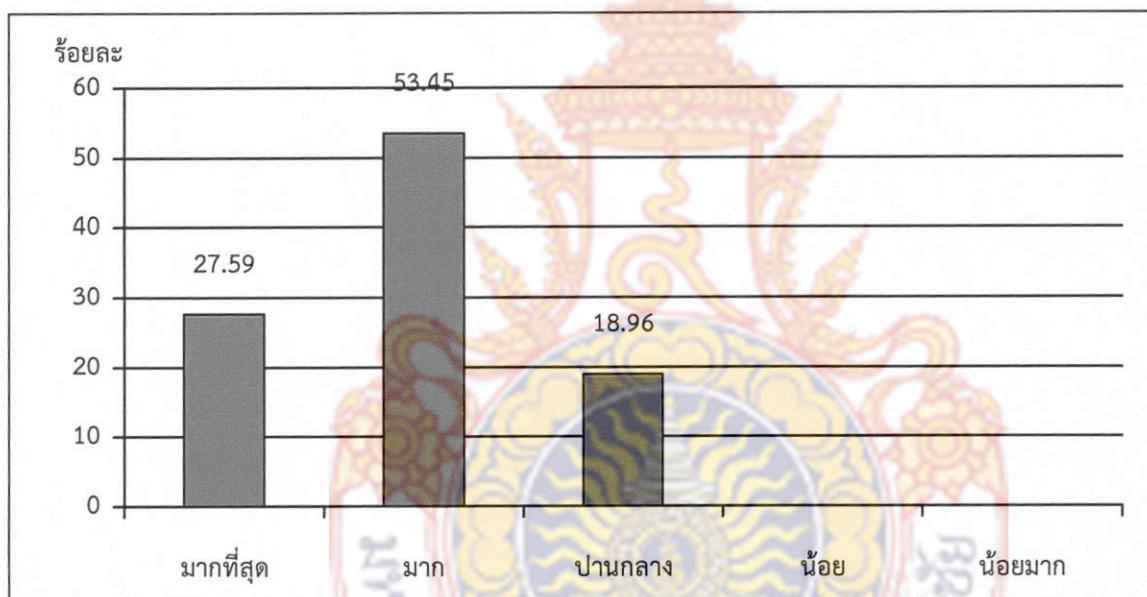
จากการทดสอบหลังเรียนในหัวข้อดังกล่าว มีนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 66 คน และร่วมทดสอบหลังเรียนทั้งหมด 58 คน

คิดเป็นร้อยละ 87.88 ของจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด โดยมีระดับความเข้าใจในเรื่อง “สัดส่วนมนุษย์ Human Dimension” หลังเรียนดังนี้

ตารางที่ 4 ระดับความเข้าใจในเนื้อหาจากการทดสอบความรู้หลังเรียน

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	รวม
ระดับความเข้าใจหลังเรียน	16 คน	31 คน	11 คน	-	-	58 คน
	80 คะแนน	124 คะแนน	33 คะแนน	-	-	237 คะแนน
	ร้อยละ 27.59	ร้อยละ 53.45	ร้อยละ 18.96	-	-	ร้อยละ 100

หมายเหตุ : 5=เข้าใจมากที่สุด, 4=เข้าใจมาก, 3=เข้าใจปานกลาง, 2=เข้าใจน้อย และ 1=เข้าใจน้อยมาก

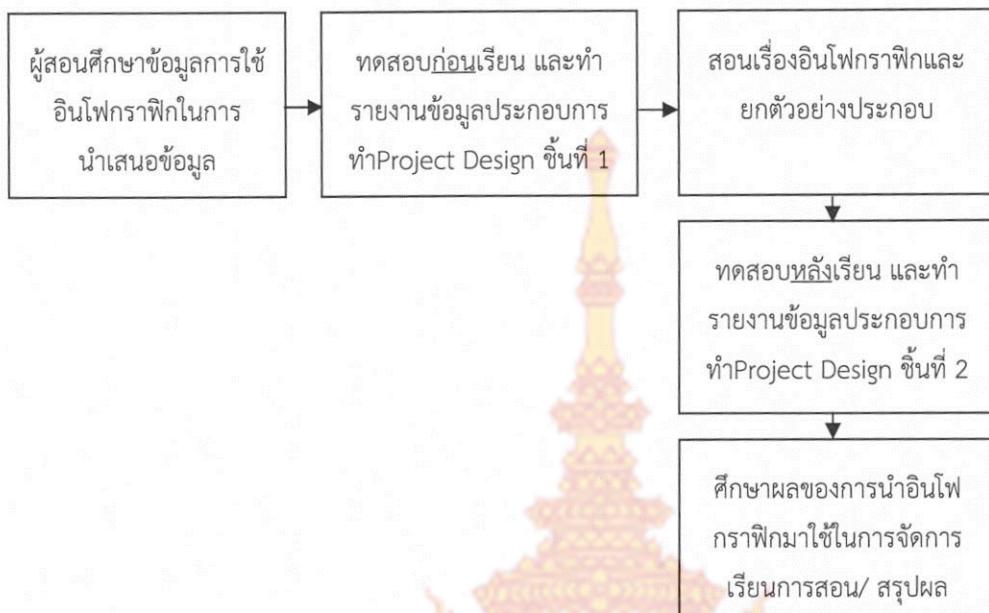

ภาพที่ 29 กราฟแสดงระดับความเข้าใจในเนื้อหาจากการทดสอบความรู้หลังเรียน (ผู้จัด, 2559)

จากการทดสอบหลังเรียนและการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหารือเรื่อง “สัดส่วนมนุษย์ Human Dimension” อยู่ในระดับ “มาก” มากที่สุด ร้อยละ 53.45 (ค่าคะแนนความเข้าใจเฉลี่ย/คน 4.08 คะแนน อยู่ในระดับมาก) เนื่องจากนักศึกษาได้รับพัฒนาการเรื่องประโยชน์ของการใช้ภาพในการจัดการเรียนการสอน (นิพนธ์ สุขปรีดี, 2522) และการแปลงข้อมูลต่างๆ เป็นกราฟิกที่สามารถแสดงความหมายในรูปแบบสัญลักษณ์ที่สามารถสื่อสารและทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้น รวมถึงขั้นตอนต่างๆ ใน การจัดทำอินโฟกราฟิก และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการจัดทำรายละเอียดการออกแบบชิ้นที่ 2 ได้

4.3 ผลการวิเคราะห์

ในการดำเนินการวิจัย เรื่องการศึกษาผลของการใช้อินโฟกราฟิกกับการเรียนการสอนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม มีกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 30 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย (ผู้วิจัย, 2558)

จากการวิจัยตามกรอบแนวคิดดังกล่าว ผลของการนำอินโฟกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน พบร่วมกับการบรรยายและแนะนำให้นักศึกษารู้จักกับ “อินโฟกราฟิก” ส่งผลต่อกระบวนการคิดของนักศึกษาในการเรียนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม เนื่องจากการจัดทำข้อมูลเป็นอินโฟกราฟิก มีการรวบรวมข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลก่อนสรุปผลงานชั้นงาน ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากกว่า การเขียนสรุปหรือคัดลอกข้อมูลอย่างที่เคยปฏิบัติตาม นักศึกษาสามารถอธิบายและนำเสนอข้อมูลในการออกแบบได้อย่างเข้าใจ รวมถึงมีความมั่นใจในการนำเสนอข้อมูลได้มากยิ่งขึ้น

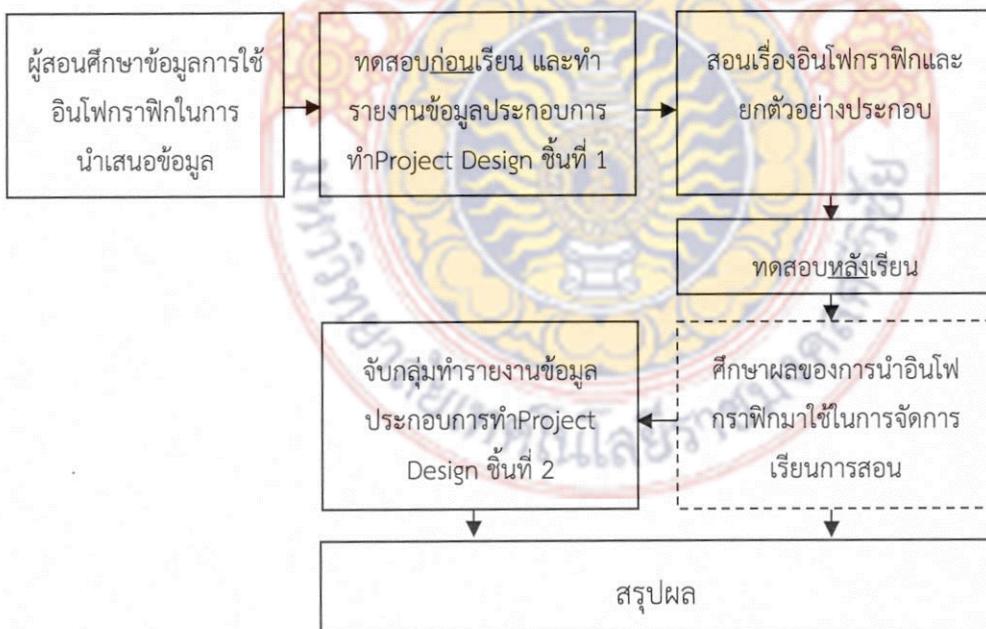
บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

5.1 สรุปผลและผลงานการออกแบบ

จากการทดสอบก่อนเรียนและการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหาเรื่อง “สัดส่วนมนุษย์ Human Dimension” อยู่ในระดับ “ปานกลาง” มากที่สุด ร้อยละ 55.17 (ค่าคะแนนความเข้าใจเฉลี่ย/คน 2.6 คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง) และผลการทดสอบหลังเรียน พบว่า นักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหาเรื่องเดิม อยู่ในระดับ “มาก” มากที่สุด ร้อยละ 53.45 (ค่าคะแนนความเข้าใจเฉลี่ย/คน 4.08 คะแนน อยู่ในระดับมาก) จากการทดสอบดังกล่าว มีนักศึกษาที่ขาดเรียน และไม่ได้รับการทดสอบบางส่วน ทำให้การจัดทำรายงานข้อมูลประกอบการทำ Project Design ชั้นที่ 2 ในช่วงสัปดาห์ที่ 10 ในการเรียนการสอนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม 2 ตามที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดของโครงการวิจัย อาจไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ผู้สอนอธิบายกระบวนการจัดทำรายละเอียดโครงการโดยใช้อินโฟกราฟิก (เพิ่มเติม) และกำหนดให้นักศึกษาจัดทำข้อมูลประกอบการทำProject Design ชั้นที่ 2 ด้วยวิธีการทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม โดยการแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 - 6 คน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และคละสมาชิกในกลุ่ม ให้นักศึกษาที่ขาดเรียนหรือไม่ได้เข้าร่วมในการทดสอบก่อนเรียนหรือหลังเรียน สามารถทำงานร่วมกัน และบรรลุตามกรอบแนวคิดของโครงการวิจัยที่กำหนดไว้

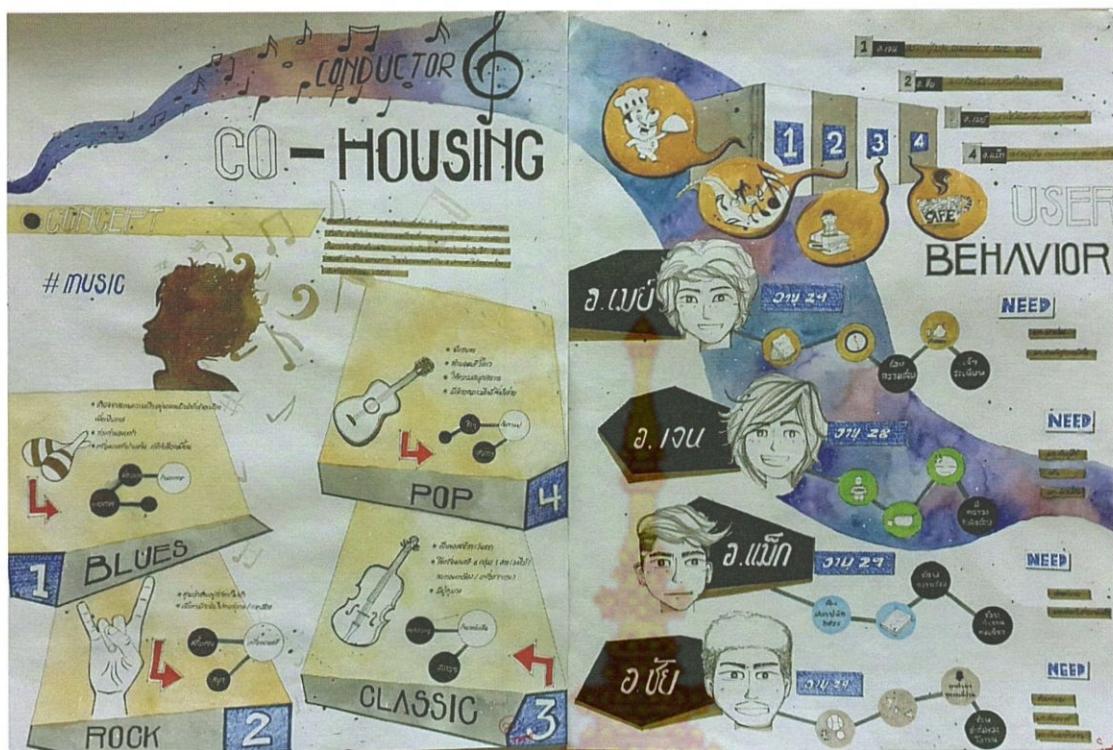
ภาพที่ 31 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยหลังการทดสอบหลังเรียน (ผู้วิจัย, 2559)

ผลงานการออกแบบ

ผลงานจากการจัดทำข้อมูลประกอบการทำ Project Design ชิ้นที่ 2 ซึ่งโครงการ “Co – housing: บ้านอยู่ร่วม” 4 – 6 Unit เป็นการออกแบบอาคารประเภทบ้านแฝด นักศึกษาแต่ละคนจะรับผิดชอบการจัดทำข้อมูลผู้ใช้งานอาคารคนละ 1 Unit ซึ่งการออกแบบจะต้องมีแนวคิดที่สอดคล้องกันทุก Unit ขนาดที่ดินครอบครัวละ 5X25 ม. มีแนวเขตหน้าบ้าน (ด้านนอก) เสมอกันโดยต้องมีพื้นที่ส่วนกลางเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน (อย่างน้อย 2 พื้นที่) ข้อมูลที่กำหนดให้นำเสนอเป็นอินโฟกราฟิก คือ แนวความคิดของโครงการ พฤติกรรมของผู้อยู่อาศัย และการวิเคราะห์ที่ตั้ง

ภาพที่ 32 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์ผู้ใช้โครงการ

ภาพที่ 33 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์แนวความคิดในการออกแบบโครงการ

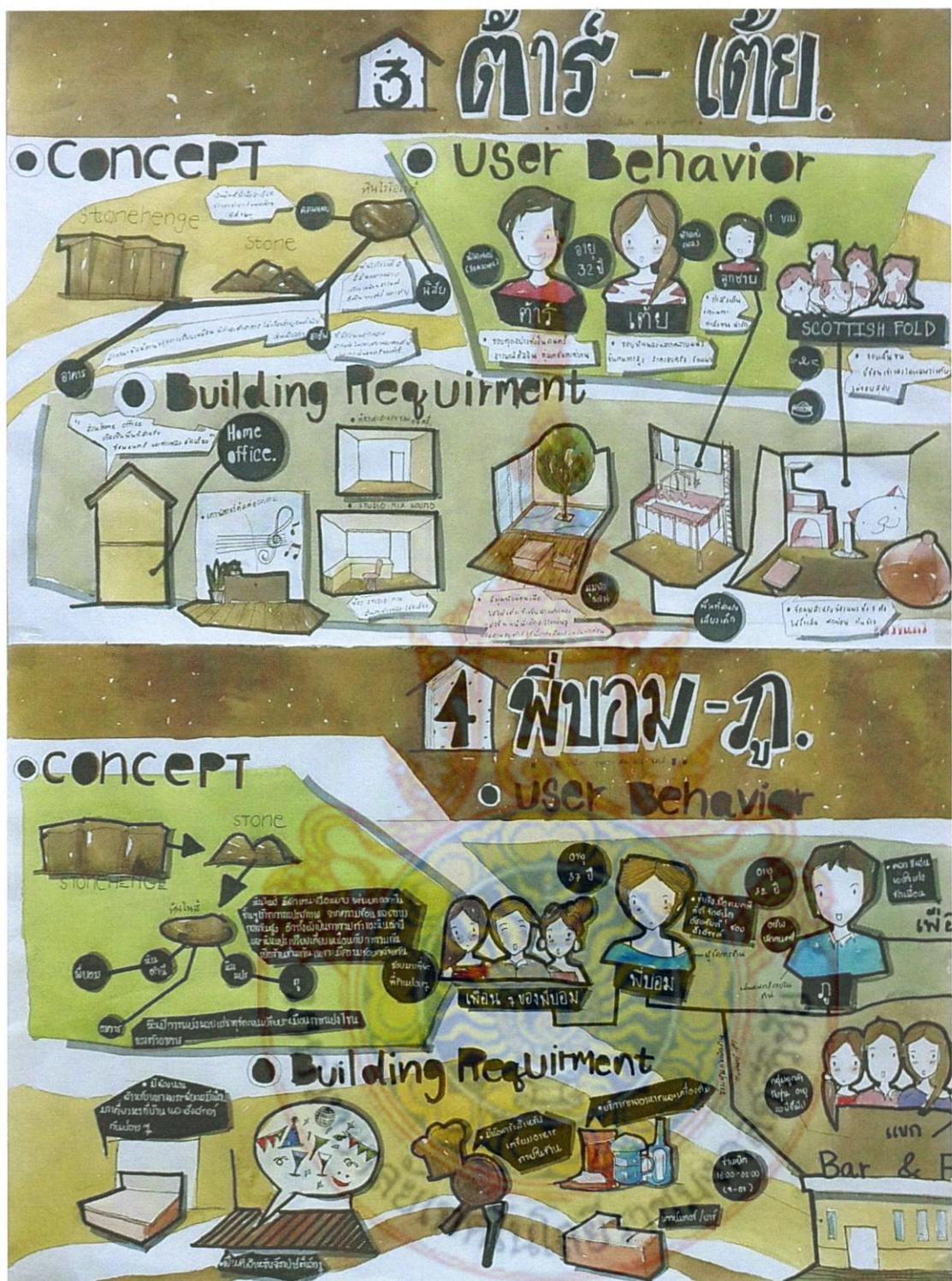
ภาพที่ 34 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

ภาพที่ 35 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ

ภาพที่ 36 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ

ภาพที่ 37 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ

ภาพที่ 38 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

ภาพที่ 39 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ

ภาพที่ 40 ตัวอย่างผลงานนักศึกษาในการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ

จากการประเมินประสิทธิผลการเรียนรู้ ในรายวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม ซึ่งเป็นวิชาที่มีการนำเสนอทั้งแนวคิดและวิธีการเพื่อให้เกิดรูปแบบงานสถาปัตยกรรมที่ตอบสนองกับความต้องการของพุทธิกรรมมนุษย์ และเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ทางด้านการใช้กระบวนการคิดและทักษะของนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติในรายวิชา โดยสามารถสรุปผลของการใช้อินโฟกราฟิกกับการเรียนการสอนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม เป็น 2 ด้านดังนี้

- ด้านพุทธพิสัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล โดยนักศึกษาส่วนใหญ่สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการบรรยาย และยกตัวอย่างเรื่องอินโฟกราฟิก นำมาประยุกต์ใช้กับการจัดทำข้อมูลในการออกแบบ และแสดงออกมาในรูปแบบของกราฟิกได้ รวมถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลต่างๆ ที่มีรายละเอียดค่อนข้างมาก นำมาสรุปให้ความสำคัญและทำให้เกิดความเข้าใจในสิ่งเหล่านั้นมากยิ่งขึ้น

- ด้านทักษะพิสัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ทางด้านการปฏิบัติ โดยนักศึกษาส่วนใหญ่สามารถนำข้อมูลต่างๆ ในการออกแบบสถาปัตยกรรม ดัดแปลงเป็นรูปภาพและสัญลักษณ์ เพื่อสื่อความหมายให้เหมาะสม แทนการคัดลอกข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตหรือหนังสือ ซึ่งทำให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานต่างๆ ในรูปแบบของอินโฟกราฟิก และเกิดความมั่นใจในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

ผลของการนำเสนออินโฟกราฟิกมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาออกแบบสถาปัตยกรรม หลักสูตรสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย นั้น สามารถเห็นผลของการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลของนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยในแต่ละปีการศึกษา กลุ่มเป้าหมายหรือนักศึกษาจะมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป สภาพแวดล้อมหรือห้องเรียนก็เปลี่ยนไป ซึ่งส่งผลต่อสื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ จึงมีความน่าสนใจที่จะนำมาศึกษาในกลุ่มขั้นปีอื่นๆ ในปีการศึกษาต่อไป เพื่อให้เห็นถึงประโยชน์ในการนำเสนออินโฟกราฟิกมาใช้การจัดการเรียนการสอนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น หรือนำไปศึกษาเพิ่มเติมในรายวิชาที่มีลักษณะและการจัดการเรียนการสอนรูปแบบเดียวกัน คือมีทั้งความทฤษฎีและความปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเปรียบเทียบในแต่ละรายวิชา และพัฒนาต่อยอดเป็นองค์ความรู้ที่ครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- จรรักษ์ เทศนา. (2557). Infographic . เข้าถึงเมื่อ 18 มิถุนายน 2557. เข้าถึงได้จาก
http://www.krujongrak.com/infographics/infographics_information.pdf
- ทองฟู ศิริวงศ์. (2558). โครงการงานวิจัยประสิทธิผลการศึกษาของนิสิตหลักสูตรมหาบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจ ภาคค่ำ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. เข้าถึงเมื่อ 16 เมษายน 2558. เข้าถึงได้จาก <http://kucon.lib.ku.ac.th/Fulltext/KC4615003.pdf>
- นัจัค มีอุสาห์. (2556) “อิทธิพลของชุดข้อมูลและสีสันต่อความเข้าใจเนื้อหาของภาพอินโฟกราฟิก.”
 ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะเทคโนโลยีสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- นิพนธ์ สุขปรีดี. (2522). โสดทัศนศึกษา. กรุงเทพ:แพรวิทยา.
- นิลรัตน์ นวกิจไพบูลย์. (2557). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. เข้าถึงเมื่อ 18 มิถุนายน 2557.
 เข้าถึงได้จาก http://edu.nSTRU.ac.th/edunSTRU_thai/research/fileresearch/0_040712_143114.pdf
- บุศรากรณ์ สมบูรณ์. (2544). ประโยชน์ของรูปภาพในการเรียนการสอน. เข้าถึงเมื่อ 18 มิถุนายน 2557. เข้าถึงได้จาก http://sps.lpru.ac.th/script/show_article
- พัชรา วานิชวัฒน์. (2558) “องค์ประกอบของอินโฟกราฟิก.” Panyapiwat Journal Vol.7 Special Issue, 7 (สิงหาคม): 227.
- เลอสม สถาปิตานนท์. (2558). บ้าน...การออกแบบสถาปัตยกรรมพื้นฐาน, พิมพ์ครั้งที่ 8.
 กรุงเทพฯ: ลายเส้น.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อุยุธยา. (2557). การวิจัยในชั้นเรียน. เข้าถึงเมื่อ 18 มิถุนายน 2557. เข้าถึงได้จาก www.nrru.ac.th/rdi/file_mineclass/mineclass_file_2.pdf
- วิชัย ประสิทธิวุฒิเวชช์. (2542). การพัฒนาหลักสูตรسانต่อที่ห้องถิน. กรุงเทพฯ: เลิฟแอนด์ลิพเพรส
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2533). สมบัติพิพิธ์ของการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาทิรา พนาราม. (2555). Infographic. เข้าถึงเมื่อ 18 มิถุนายน 2557. เข้าถึงได้จาก
<http://www.tcdc.or.th/articles/design-creativity/16562>
- แอมไบร์ส ชูชาณ เอ. (2556). การเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21: 7 หลักการสร้างนักเรียนรู้แห่งอนาคตใหม่ . กรุงเทพฯ: โอเพ่นวิลด์ส พับลิชชิ่ง เยส์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

a day Foundation Infographic: ประเทศไทย อยู่ที่เท่าไหร่ในอาเซียน. (2555). เข้าถึงเมื่อ 25 ธันวาคม 2559. เข้าถึงได้จาก <http://www.creativemove.com/infographic/a-day-foundation-infographic-008/>

Infographic: ชดพลังงาน ผลัญพลังเงิน. (2556). เข้าถึงเมื่อ 25 ธันวาคม 2559. เข้าถึงได้จาก <http://www.creativemove.com/infographic/thailand-energy-report/>

Infographic: Arctic ละลาย! คราวว่าเรื่องใกล้ตัว (Melting Arctic). (2556). เข้าถึงเมื่อ 25 ธันวาคม 2559. เข้าถึงได้จาก <http://www.creativemove.com/infographic/melting-arctic/>

ภาษาอังกฤษ

César Augusto Ojeda Marin. (2014). **Musical Data Visualization.** Accessed July 18, 2015. Available from <http://visual.ly/musical-data-visualization>

Consumer News and Business Channel. (2013). **Infographics: Mapping the States.** Accessed December 25, 2016. Available from <http://www.cnbc.com/id/100874459>

Elif Ergur. (2016). **Infographics.** Accessed December 25, 2016. Available from <http://infographics.idlelist.com/green-deserts-a-true-story/>)

Good, Carter. (1975). **Dictionary of Education.** New York : Mcgraw Hill, 588.

Hough J.B. and Duncan K. (1970). **Teaching description and analysis.** Addison-Westlu, 144.

Ivan Cash. (2011). **INFOGRAPHIC OF INFOGRAPHICS.** Accessed July 18, 2015. Available from <http://infographiclist.com/2011/09/23/infographic-of-infographics/>

Josh Smith. (2013). **10 Steps to Designing an amazing Infographic.** Accessed July 18, 2015. Available from <https://www.fastcodesign.com/1670019/10-steps-to-designing-an-amazing-infographic>

Mayer, R. E. (2002). **The promise of educational psychology, volume 2: Teaching for meaningful learning.** Upper Saddle River, NJ: Merrill Prentice Hall.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Moore, Kenneth D. (1992). Classroom Teaching Skills. New York : McGraw Hill, 4.

Veerle Pieters. (2013). The design process of my infographic about women cycling for Grinta. Accessed July 18, 2015. Available from
<http://veerle.duoh.com/design/article/>

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแบบทดสอบก่อนเรียน

អនុវត្តន៍ការងារសេវាប្រជាជនទៅទៀត Human Dimension ដែលរាយការណ៍
និងរំពោះគ្រប់គ្រងការងារសេវាប្រជាជនទៅទៀត និងការងារសេវាប្រជាជនទៅទៀត

Human Dimension Basic Action Stair climbing
Human Dimension Basic Action Scaling mountain
Human Dimension Basic Action sleeping mountain
Human Dimension Basic Action climbing mountain
Human Dimension Basic Action climbing mountain
Human Dimension Basic Action climbing mountain

ကုသမ္မန်များထဲမှာ အပေါ်တိုင်းတည်
အဆင့်များ အသုတေသန ပေါ်လေ့ရှိခဲ့ပါ၏
ရွှေဘုရားလေယာဉ်များ ပေါ်လေ့ရှိခဲ့ပါ၏
လုပ်လုပ်မှုများ ပေါ်လေ့ရှိခဲ့ပါ၏
လုပ်လုပ်မှုများ ပေါ်လေ့ရှိခဲ့ပါ၏
လုပ်လုပ်မှုများ ပေါ်လေ့ရှိခဲ့ပါ၏
လုပ်လုပ်မှုများ ပေါ်လေ့ရှိခဲ့ပါ၏
လုပ်လုပ်မှုများ ပေါ်လေ့ရှိခဲ့ပါ၏

ପରିବାରେ ଉଦ୍‌ବନ୍ଧୁ ହୁଏ ଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ଆମିରାମିଶ୍ର ଏବଂ ଅଜାନୁଷ୍ଠାନିକ କାମରେ ଯାଇଲେ ।

ພາກອນບ່ານນັກງຽມເວົ້າເລີ້ນເຊື້ອ Human Dimension ສັນກ່າວນັກງຽມ
ເອົາ-ເອົາ-ເອົາ-ເອົາ ວິຊາຂອງມານນະຄອນປົດຕອນຮູມ ລາກເຮືອນີ້ ອີ ບໍາໄລທີ່ການ ໂອດຕະຫຼາດ

[TELE] humain DME/MS/CH

ຮັບເປັນມາດີ ໂກງ ອົງກອງ ເຊິ່ງ ແລະ ພົມກາ

ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ ଓ ପ୍ରକାଶକ ହିନ୍ଦୁ ପାତ୍ର ପାତ୍ର

ເຫັນເຖິງພວກເຮົາ ເລັກສຳເກີດເປັນເຊື້ອ ດີເນີນທີ່ມີຄະດີຂອງເກີດເປັນ ດັກຕາກັນ ອຸນະນາມດັບນໍາວ່າ
ມີຄະດີໃຈນີ້ ແລ້ວເຫັນເຖິງພວກເຮົາ ເລັກສຳເກີດເປັນເຊື້ອ ດີເນີນທີ່ມີຄະດີຂອງເກີດເປັນ ດັກຕາກັນ

Human Dimension มนุษย์ที่มีส่วนร่วม ไม่ถูกมองข้าม ขาดความต้องการของมนุษย์ที่ต้องการความช่วยเหลือ

ຕາມນີ້ກັບອະນຸຍາດໃຫຍ່ນວ່າມາດຈຳນວຍກົດລົງ ສັງເກດ ແລ້ວກຳນົດໄສຮັດຕະລູນຕະຫຼາດ
ເພື່ອກຳນົດຕະຫຼາດ ດັ່ງນີ້ແລ້ວມີ HUMAN DIMENSIONS IN MULTI - ACTION ຊົ່ວໂມງ
ທີ່ມີຄວາມ ດັກສົນ ຕາມພົມ ໃນການ ດັກສົນ ດັກສົນ ດັກສົນ ດັກສົນ ດັກສົນ
ກຳນົດຕະຫຼາດ ເພື່ອກຳນົດຕະຫຼາດ ເພື່ອກຳນົດຕະຫຼາດ ເພື່ອກຳນົດຕະຫຼາດ
ກຳນົດຕະຫຼາດ ເພື່ອກຳນົດຕະຫຼາດ ເພື່ອກຳນົດຕະຫຼາດ ເພື່ອກຳນົດຕະຫຼາດ

☐ ជំនាញ	☐ សំណង់
☐ ក្រុងការបង្កើត	☐ ក្រឡាយ
☐ រាជការនាចក្រកម្ពុជា	☐ ប្រព័ន្ធសាស្ត្រ
☐ សាធារណរដ្ឋបាល	☐ សំណង់

Digitized by srujanika@gmail.com

www.mvov.nl

卷之三

Human Dimension • នរបាយការណ៍ទីនៅក្នុងសាខាដំបូង និងការអនុវត្តន៍ការងារ

卷之三

၁၀

Human Dimension & Basic Action Standard

- 1. Height
- 2. Width
- 3. Depth

Trunk length 685 - 1000 mm, trunks width 875 - 1125 mm.

Arm length 625 - 1126 mm, forearm 126 - 175 mm.

-Human Dimension in multi-Nation and circulation spans no more than one year
-Human resources various dimensions are interconnected

1. *Chlorodorus* *leucostictus* (Hartlaub) *Natalornis leucostictus* Hartlaub

- និរនោះ
 - Human Dimension in MUL - Action Note នៃការអនុវត្តន៍យកចំណាំនៅក្នុងប្រព័ន្ធដែលមានសេដ្ឋកិច្ចជាមួយគ្នា

— ନିର୍ମାଣ ଯେମନ୍ତ କରି କଲାପିନ୍ଦୀ ଥିଲୁ ମହିଳାଙ୍ଗ ପାଇଁ କାହାରେ

សំគាល់បែងចាយអុប្បជន ពេល ការរាយនានាទៅ អំពីវត្ថុរាយ មាមភាពឈររូបរាង
ដើម្បីបង្កើតក្រុងក្រុងរុញ្ញី និងក្នុងក្រុងរុញ្ញី និង ក្រុងក្រុងរុញ្ញី និង ក្រុងក្រុងរុញ្ញី
និងក្រុងក្រុងរុញ្ញី និងក្រុងក្រុងរុញ្ញី និងក្រុងក្រុងរុញ្ញី និងក្រុងក្រុងរុញ្ញី និងក្រុងក្រុងរុញ្ញី

สัมภาระที่ 2 / 2. ภาระทางสังคม

กับเป้าที่ 2 / ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

卷之三

卷之三

អាលុយទានរាជ្យក្រសួងធនធានខេត្តពោធិ៍ Human Dimension នឹងការរាយរដ្ឋមន្ត្រី

Human Dimension និង នាយកដែលមិនអាចចូលរួមប្រជាជាន់បានទៀត។

માર્ગ વિદ્યા ૫૫૮

Human Dimension Basic Action Seating results
3.25: 6¹/₂; 695 - 900 mm.

Human Dimension Basic Action Sleeping
Human Dimension in Multi- Action and Circulation SPACE
Ko հայուսոց պետք տրամադրել անձունակ պահանջանակ 3

泰國文獻

卷之三

JOURNAL

ພາກສູນທະນາຖິວມກໍອອກເຮືອນຮັບຮັດ Human Dimension ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພາກສູນ

Human Dimension of the Environment

Flame Dimension	Base Action
→ max 3-6 ft ²	625-800 mm
→ min 3-6 ft ²	625-1300 mm
↔ max 3-6 ft ²	700-1400 mm
↔ min 3-6 ft ²	700-1125 mm

Human Dimension in Multi-Action α -Level Decision Theory - An Application of the α -Level Decision Theory to the Human Dimension in Multi-Action α -Level Decision Theory

ตรวจสอบความชำรุด	☒	บ่อบกษา	☐	ผู้ดูแล
------------------	-------------------------------------	---------	--------------------------	---------

卷之三

ПРАВО/ПОЛИТИКА / 3 / 2011

ພາກສອນຄາງຖົງຄອນເຫັນເຊື່ອ Human Dimension ສັນຕະກຳມາດ
ລົບຄວາມຮັດຕະກຳທີ່ມີຄວາມສິນສຸດ

អាគារនាយករដ្ឋមន្ត្រីរៀបចំពីរឿងទី២១ Human Dimension និងសាធារណរដ្ឋ នៃចំណេះចំណាំ វិចាមិត្យភាពអនុសាស្ត្ររបស់ក្រសួង នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៅក្នុងក្រសួង

HUMAN DIMENSION Human dimension is concerned with the way people live their lives and how they interact with their environment. It includes issues such as housing, health care, education, and social welfare.

CIRCULATION SPACE

จะกับความเดือด

_____ ผู้นำทีม 2 / 2 - ภารกิจด้านความคิดเห็น

แบบฟอร์มที่ 2.2 แบบประเมินผล
ค้นหานักเรียน

ຮັບເປີດຢ່າງ 2 / 2 ລາຍລະອຽດ

卷之三

អនុសាស្ត្រក្នុងប្រព័ន្ធដែលមានឈ្មោះថា Human Dimension និងការងាររបស់ខ្លួន និងការងាររបស់ប្រជាជាតិ និងការងាររបស់ប្រជាធិបតេយ្យ

ພາຍໃນការង່າຍອສືບສອງເກີດຂອງ Human Dimension ຫຼັກຄານທຸກຫຍ່າງ

THE JOURNAL OF CLIMATE VOL. 17, NO. 10, OCTOBER 2004

☐ บุตรชาย	☐ บุตรสาว
☐ มากที่สุด	☐ น้อยที่สุด
☐ บุกเบิก	☐ ดูแลรักษา
☐ คู่ครอง	☐ สามีภรรยา

ຮຽນພາສັກ

ສັນຕິພາບ 2/2 ມີຄວາມຮັກເລືອດ

ມະນີ້ກົດ / ຂາຍກົດ (ບົກເກີ້/ອຸປະກອບ)

អារម្មណវារ្យក្នុងទីតាំងទីនេះ Human Dimension នឹងការរាយប្រជាពលរដ្ឋ និងការរាយប្រជាធិបតេយ្យ និងការរាយប្រជាធិបតេយ្យ និងការរាយប្រជាធិបតេយ្យ និងការរាយប្រជាធិបតេយ្យ

พ.ศ. ๒๕๖๓

အခြေခံခန်းများ၊ ပို့ဆောင်ရည်၊ သယ်ယူခွဲခြင်း၊ Human Dimension နှင့် ရေးတွင် အကြောင်းအရာများ

ଶ୍ରୀମତୀ. R. / ୨୦୧୫/୦୯/୦୩ (ପ୍ରାପ୍ତି)

ପାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଆ ଏହିପରିବାଦିରେ ପାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ପାତ୍ରମାନଙ୍କୁ

ກົດລາຍລະອຽດຂອງລັດໄດ້

ก. วิเคราะห์และประเมินผล
ก. วิเคราะห์และประเมินผล

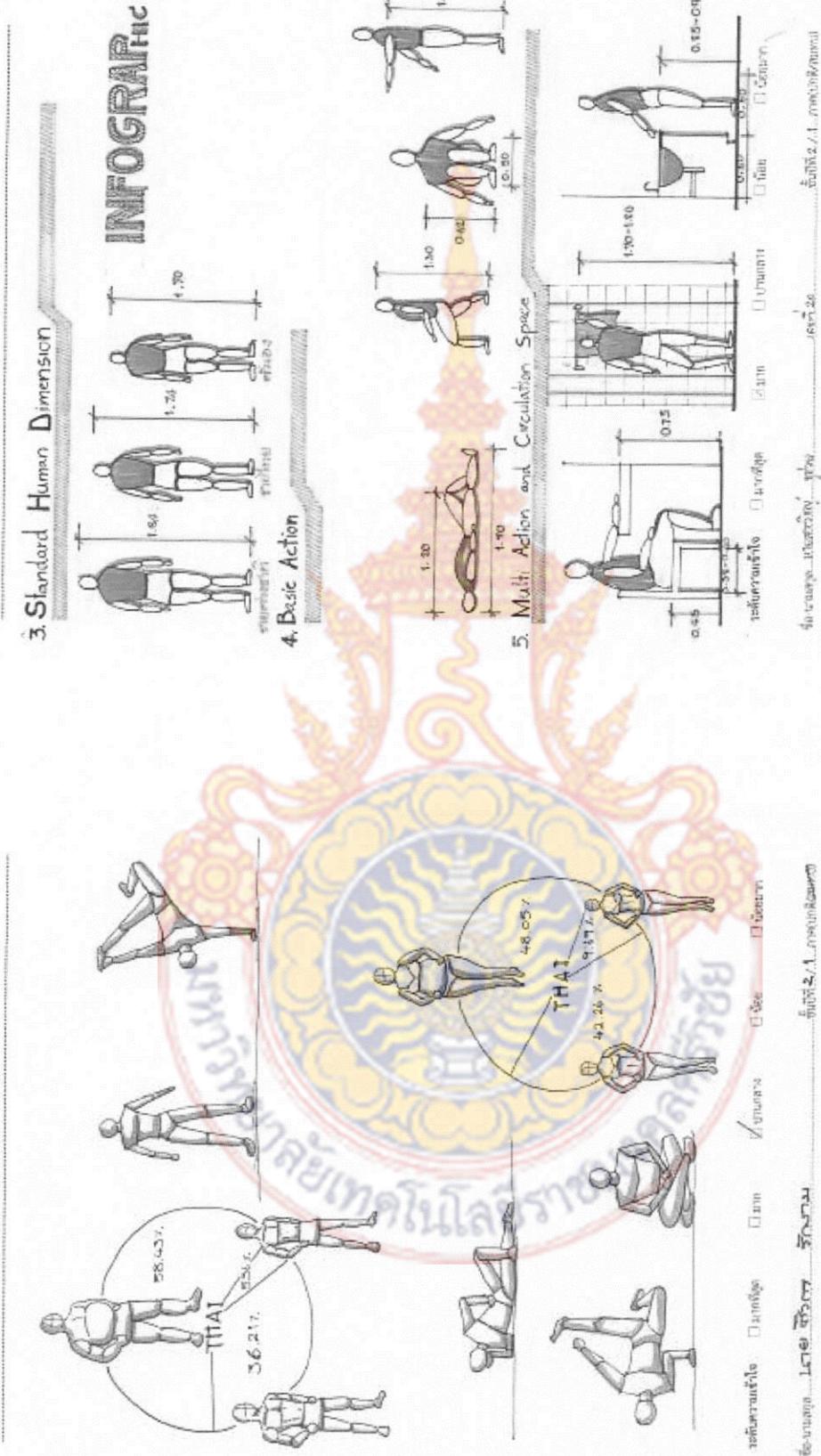

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแบบทดสอบหลังเรียน

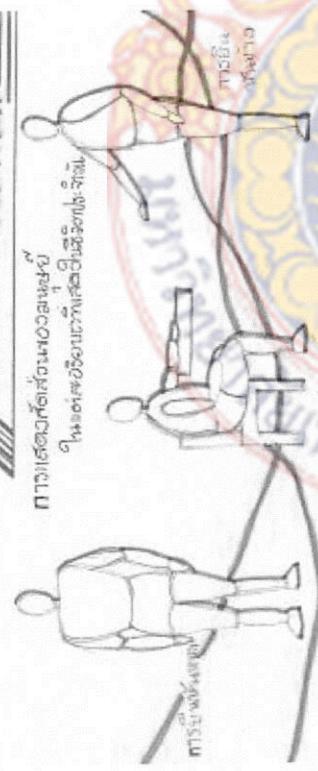

ພ່ານຕະຫຼາດກົດເລືອດຂອງ Human Dimension ມີຄວາມແນວ
ເອົາສຳຫຼັບ ເຊິ່ງມີຄວາມຄວາມຄ່າຂອງພວກເຮົາ ແລ້ວ ດຳເນີນທີ່ ແລ້ວ ດຳເລີດໃຫຍ່

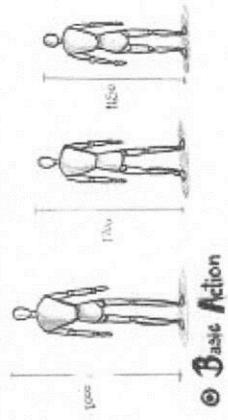

ພະຍາດຕັ້ງກາງຢູ່ນີ້ ຂັ້ນຫຼຸດຂອງ Human Dimension ເພື່ອກວດວິທີ
ເພື່ອສະໜັບສິນຂອງຄວາມສຳເນົາຂອງພົນປະເວັນ ແລ້ວ ດັ່ງນີ້

Human Dimension

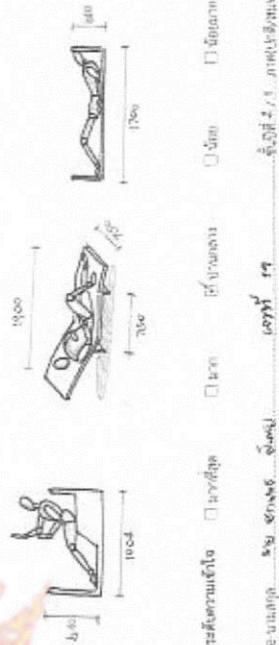
Standard Human Dimension

Basic Action

Multi Action and Circulation Space

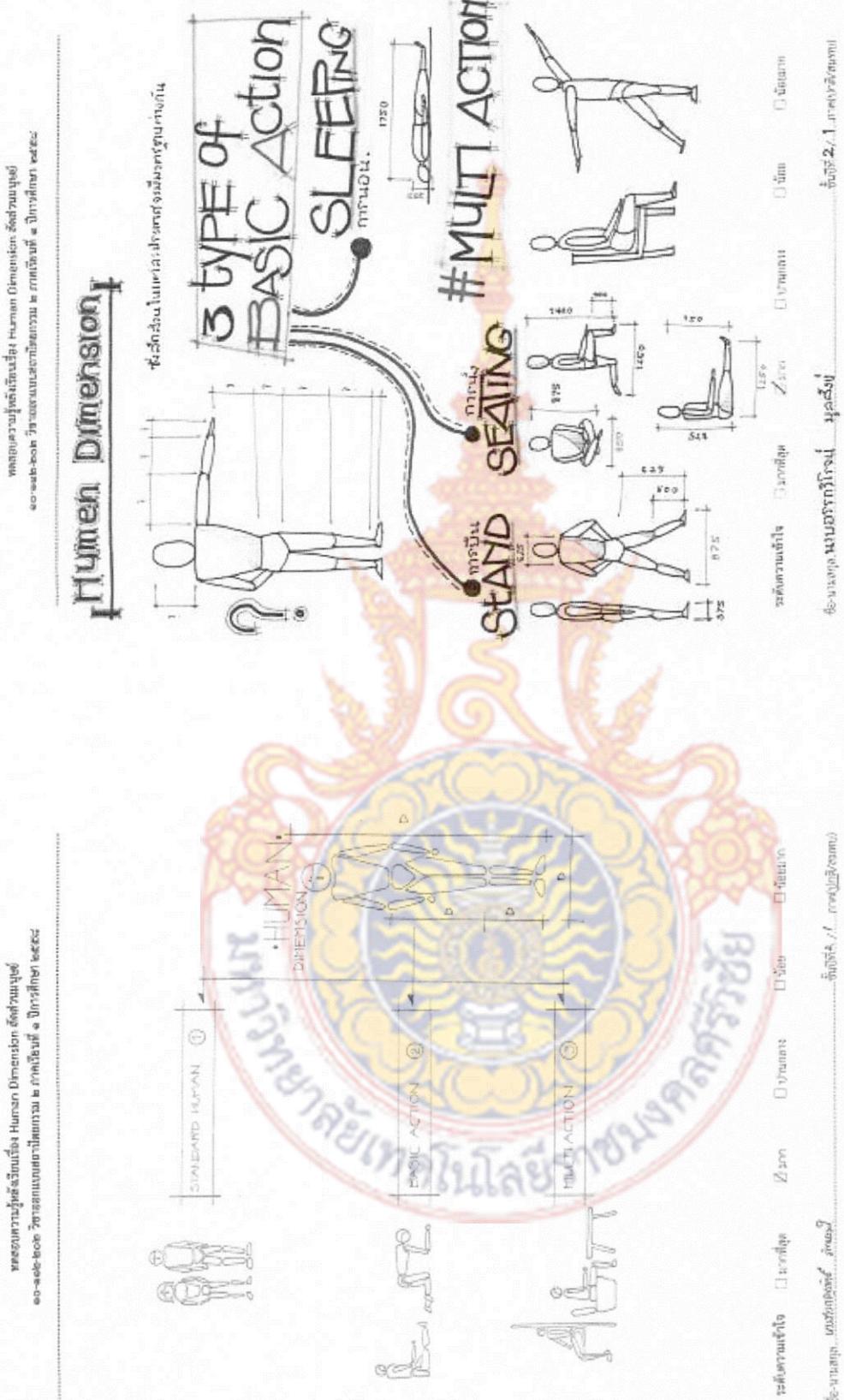

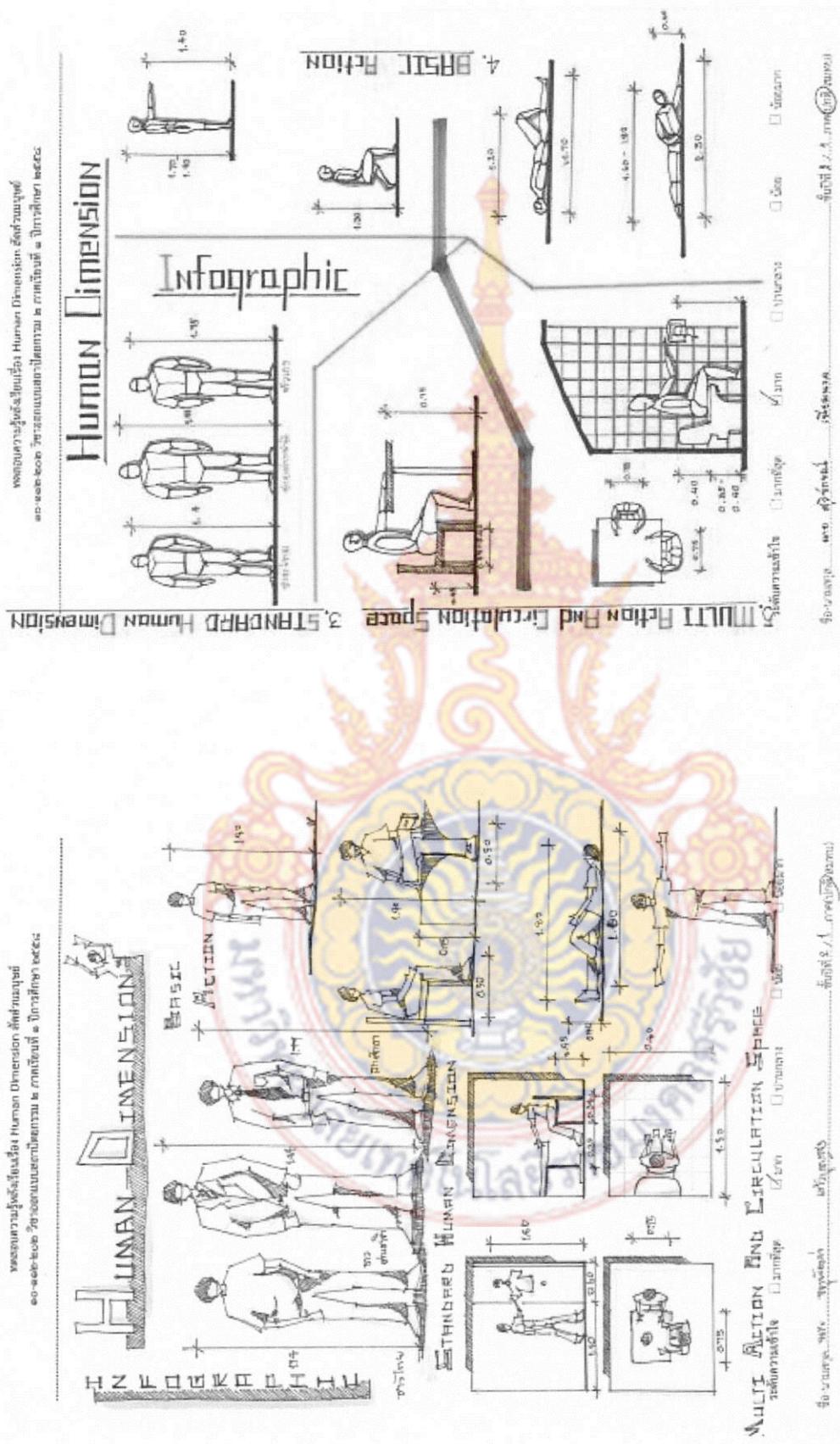
ຮະບັບຄວາມສຳເນົາ ໂນຍະດູ ໂນຍະດູ ໂນຍະດູ ໂນຍະດູ ໂນຍະດູ

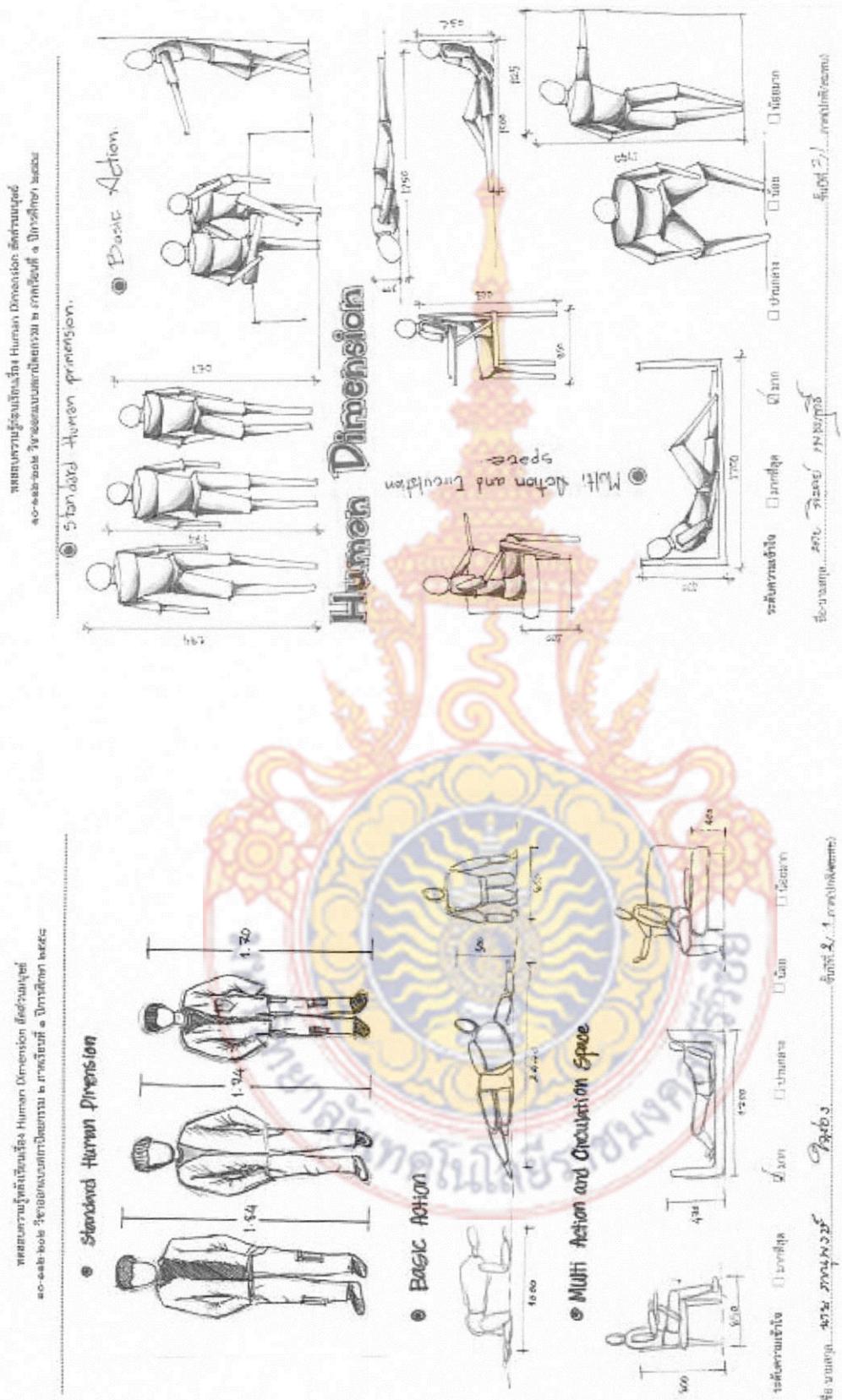
ຮະບັບຄວາມສຳເນົາ ໃນກົດໝາຍ ໃນກົດໝາຍ ໃນກົດໝາຍ ໃນກົດໝາຍ ໃນກົດໝາຍ

ຮະບັບຄວາມສຳເນົາ ໃນກົດໝາຍ ໃນກົດໝາຍ ໃນກົດໝາຍ ໃນກົດໝາຍ ໃນກົດໝາຍ

ພະຍາດຕັ້ງກາງຢູ່ນີ້ ຂັ້ນຫຼຸດຂອງ Human Dimension ເພື່ອກວດວິທີ
ເພື່ອສະໜັບສິນຂອງຄວາມສຳເນົາ ແລ້ວ ດັ່ງນີ້

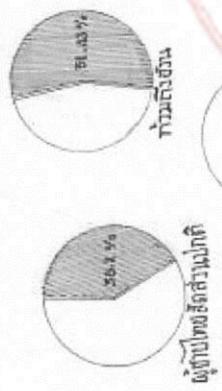

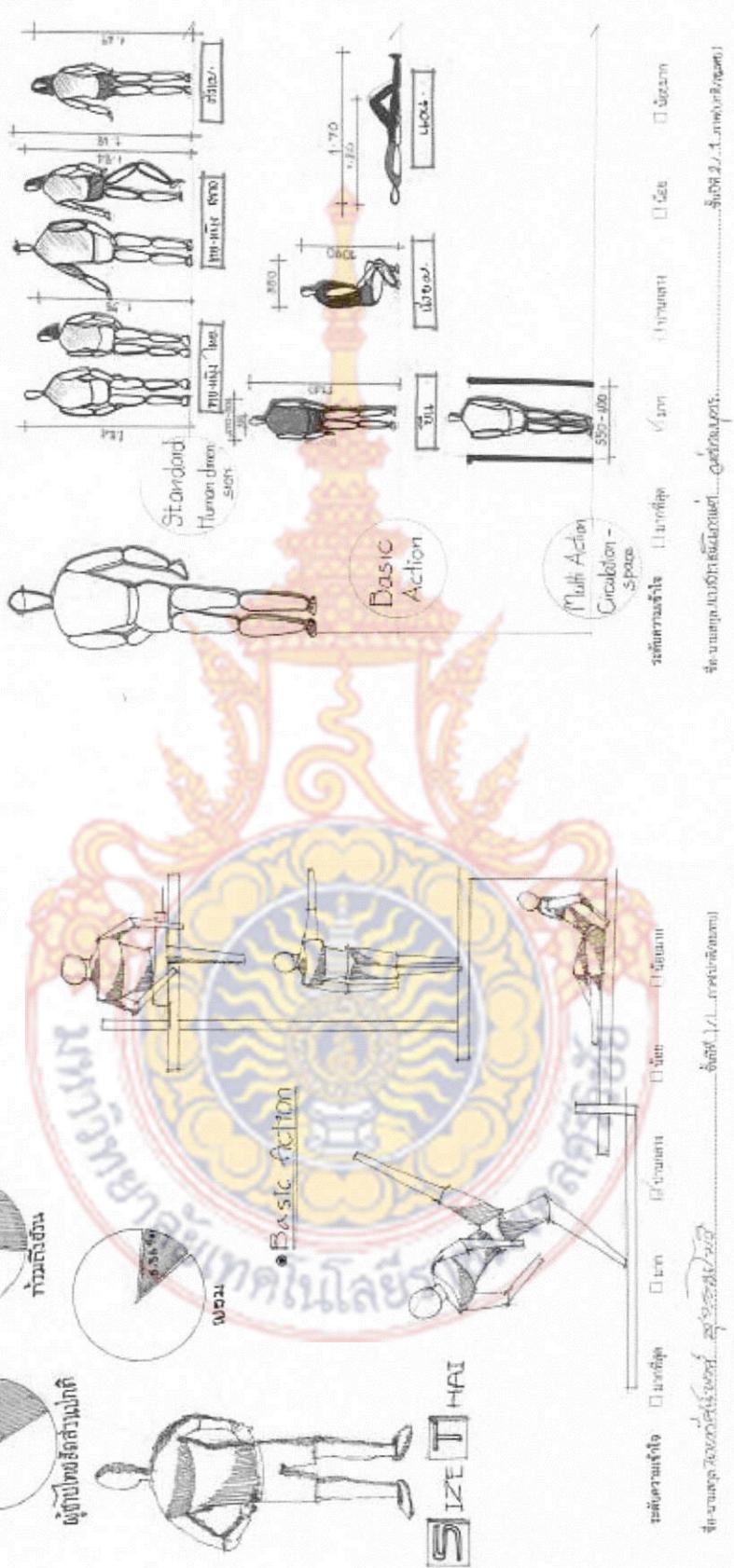

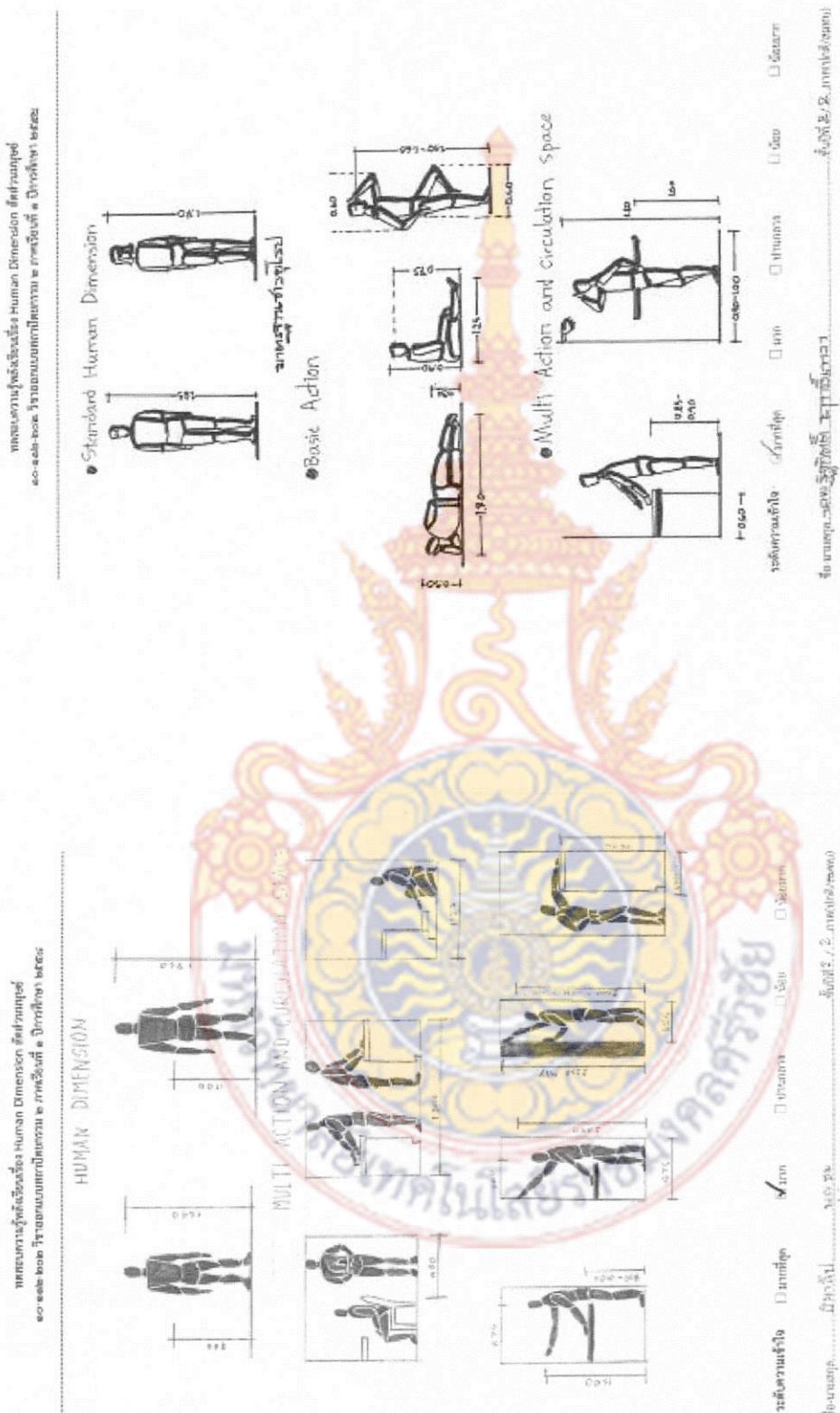
Human dimension.

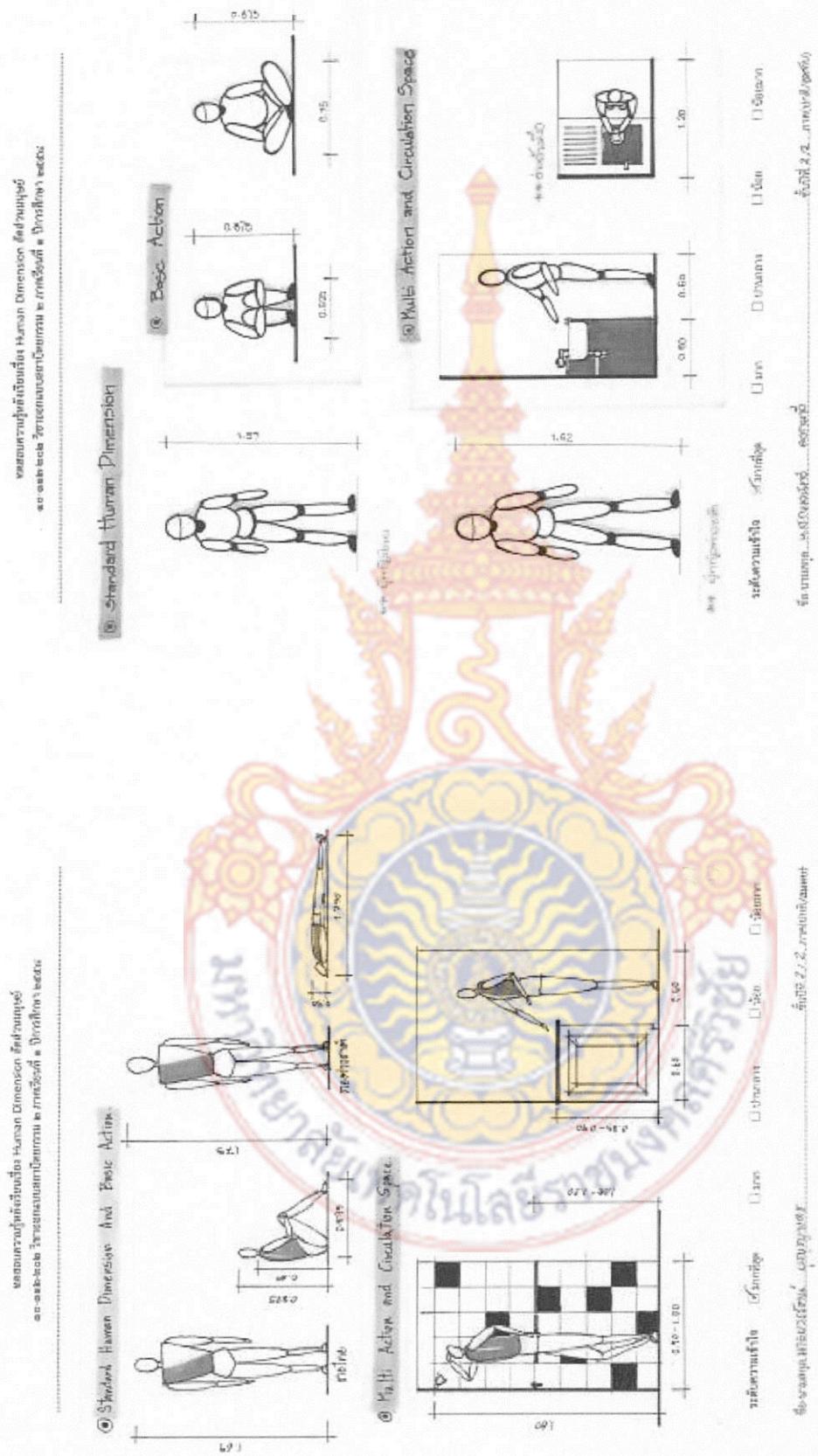
ເພື່ອການຫຼັງກົດໃຫຍ້ເປັນເປົ້າໃຈໃຫຍ້ ໄດ້ມີຄວາມສິ່ງເຫຼືອທີ່
ແລ້ວ ດີເລີ້ມຕົ້ນໄວ້ ອັນໄດ້ຮັບຜົນດີເຊີ້ມ ເພື່ອການຫຼັງກົດໃຫຍ້

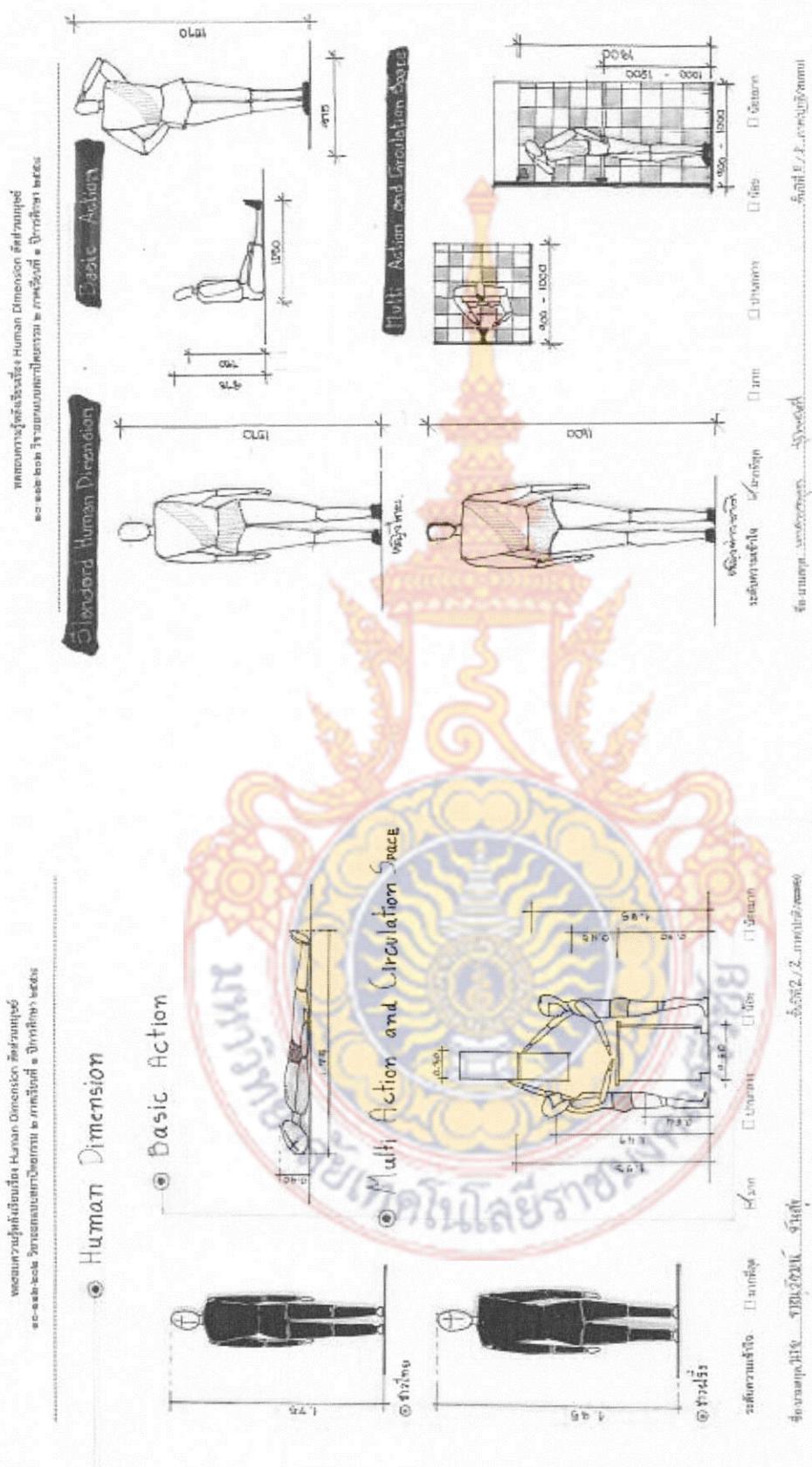

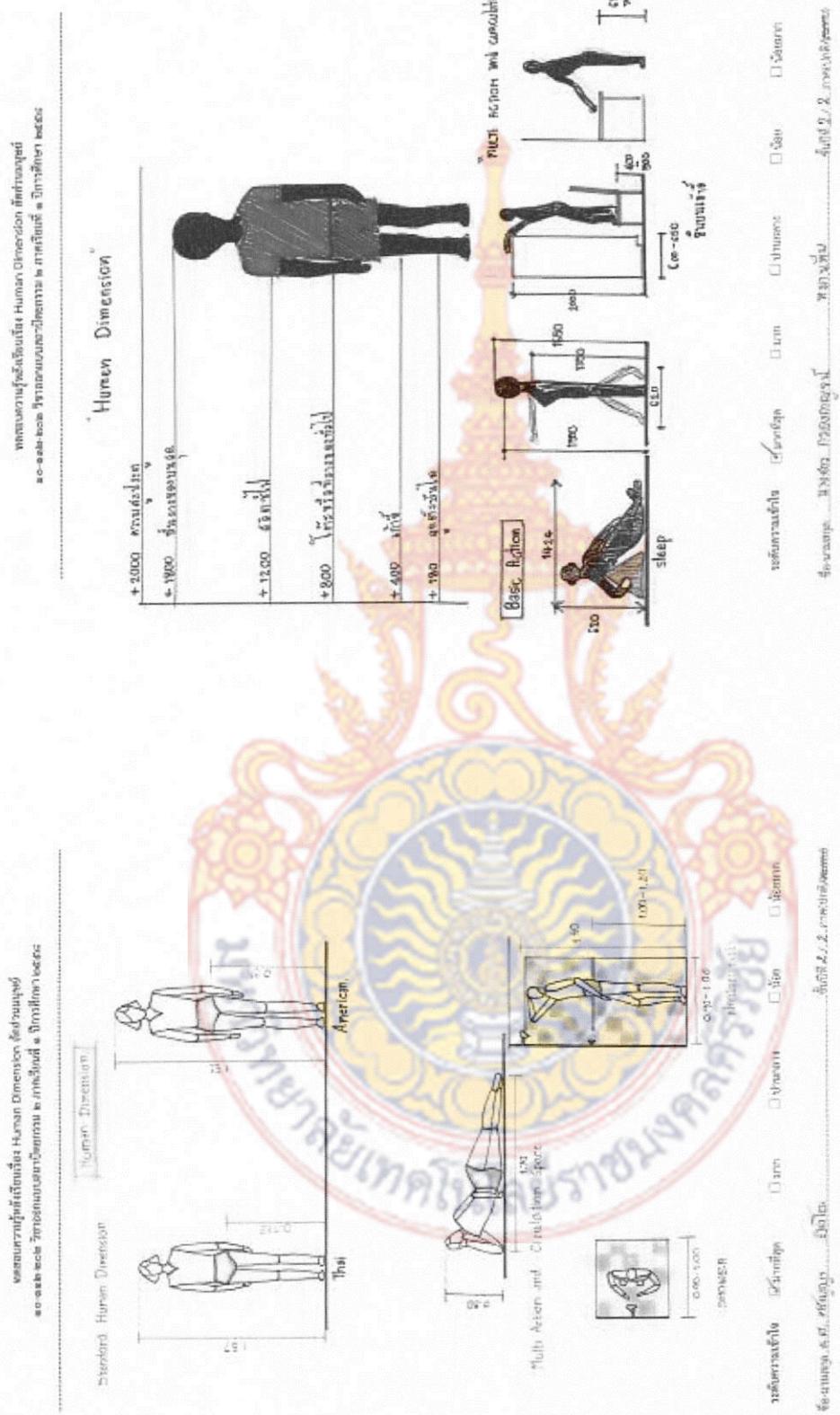
ພາຍໃນເຕັມຕະຫຼາດພື້ນຖານທີ່ມີກວດສອບຕະຫຼາດ ເພື່ອຮັດມາມຸນທີ່
ຄົດ-ຄົກຂອງພູມ ຖ້າມີກວດສອບຕະຫຼາດ ແລ້ວມີກວດສອບຕະຫຼາດ ເພື່ອຮັດມາມຸນທີ່

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวมัลลิกา ปูเพ็ชร์

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Mallika Poophet

ตำแหน่งปัจจุบัน

ตำแหน่ง อาจารย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

เวลาที่ใช้ทำวิจัย 8 ชั่วโมง : สัปดาห์

หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก

หน่วยงาน หลักสูตรสาขาวิชาสถาปัตยกรรม

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมและผังเมือง

ที่อยู่ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

2/6 ถนนราษฎร์ด่านนอก ตำบลป้อ Yang

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

โทรศัพท์ 074-317174

โทรสาร 074-317173

e-mail mallika.p@rmutsv.ac.th

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาตรี

สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีสถาปัตยกรรม)

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (สถาปัตยกรรม)

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ระดับปริญญาโท

